GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2026
Chișinău

cu privire la aprobarea
Regulamentului privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări

În temeiul art.59[1] alin.(3) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 260-263, art. 373), cu modificările ulterioare, și al art. 320 alin.(3) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 **Guvernul HOTĂRĂŞTE:**

1. Se aprobă Regulamentul privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări (se anexează).

2. Ministerul Mediului va elabora și aproba Instrucțiunea cu privire la încetarea statului de deșeu pentru deșeurile din construcții și demolări, în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, a prezentei hotărâri.

3. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în colaborare cu autoritățile competente din domeniul mediului și standardizării, adoptă și actualizează standardele tehnice de calitate aplicabile materialelor secundare rezultate din tratarea deșeurilor din construcții și demolări în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

5. Ministerul Mediului este autoritatea competentă responsabilă de revizuirea și actualizarea prezentei hotărâri.

6. Prezenta hotărâre intră in vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **Vasile TOFAN**

Contrasemnează:
Ministrul Mediului Gheorghe HAJDER

Anexă la
Hotărârea Guvernului
nr. ____ din_____/2026

Regulament privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări stabilește cadrul juridic și mecanismele de prevenire, colectare separată, stocare, pregătire pentru reutilizare, reciclare, valorificare și eliminare a deșeurilor generate în cadrul lucrărilor de construcție, renovare, reabilitare, desființare, demontare și demolare a construcțiilor, denumite în continuare deșeuri din construcții și demolări (DCD), în vederea realizării obiectivelor de valorificare materială prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

2. Gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări se realizează în conformitate cu ierarhia gestionării deșeurilor, prevăzută la art. 3 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, prin aplicarea succesivă a măsurilor de prevenire, pregătire pentru reutilizare, reciclare, valorificare, inclusiv valorificare energetică, și eliminare. În acest scop, se asigură demolarea selectivă și colectarea separată a deșeurilor, precum și planificarea gestionării acestora, prin planul de gestionare a deșeurilor pe șantier, în condițiile prezentului Regulament.

3. În aplicarea prezentului regulament se respectă principiile „poluatorul plătește”, în condițiile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

4. În conformitate cu prevederile art. 321 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și ale art. 11 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, atribuțiile și obligațiile privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări revin, după caz:
a) autorităților administrației publice locale;
b) deținătorilor de deșeuri din construcții și demolări;
c) investitorilor și proprietarilor construcțiilor;
d) executanților lucrărilor de construcție, demolare, demontare și renovare;
e) persoanelor fizice și juridice autorizate care desfășoară activități de colectare, transporte, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor provenite din construcții și demolări.

5. Suplimentar la noțiunile definite în Legea nr.209/2016 privind deșeurile și în Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, în sensul prezentului Regulament se aplică următoarele noțiuni:
1) demolare selectivă – procesul de îndepărtare planificată și etapizată a materialelor, produselor și elementelor unei construcții, într-o ordine prestabilită, cu scopul maximizării reutilizării, reciclării și valorificării materialelor și reducerii cantității de deșeuri eliminate;
2) decontaminare – operațiunea de identificare, îndepărtare și gestionare separată a substanțelor, materialelor și elementelor periculoase dintr-o construcție, în vederea prevenirii riscurilor pentru sănătatea umană și mediu:
3) deșeuri inerte – deșeurile care nu sunt supuse unor transformări fizice, chimice sau biologice semnificative, nu se dizolvă, nu ard, nu reacționează chimic, nu sunt biodegradabile și nu afectează negativ alte materiale cu care vin în contact, astfel încât să polueze mediul sau să pună în pericol sănătatea umană;

4) dezmembrare – procesul de demontare selectivă, sistematică și controlată a construcțiilor sau a părților acestora, efectuat în scopul reducerii cantității de deșeuri generate și al obținerii de materiale și elemente adecvate pentru reutilizare și reciclare;

5) pregătire pentru reutilizare a DCD – operațiunile de verificare, curățare, testare sau reparare prin care produsele, materialele sau componentele care au devenit deșeuri sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără a fi supuse altor operațiuni de tratare;

6) produs pentru construcții – orice produs, material, articol, echipament sau ansamblu, fabricat și plasat pe piață pentru a fi încorporat, în mod permanent, într-o construcție sau într-o parte a acesteia, a cărui performanță influențează performanța construcției în raport cu cerințele fundamentale aplicabile construcțiilor, fără a aduce atingere regimului juridic aplicabil deșeurilor și reutilizării;

7) valorificarea materialelor – orice operațiune de valorificare, alta decât valorificarea energetică, prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe utilizabile, inclusiv pregătirea pentru reutilizare, reciclarea și rambleierea, în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

6. Sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament:

a) solurile excavate, în măsura în care sunt gestionate conform reglementărilor speciale;

b) echipamentele care intră sub incidența regimurilor speciale (ex. fluxuri REP), fără a afecta obligațiile privind DCD generate pe șantier.

Capitolul II
DEMOLARE SELECTIVĂ
Secțiunea 1
Condițiile de execuție a lucrărilor de desființare și celor de stocare a DCD

7. În conformitate cu art. 153 și art. 320 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, lucrările de desființare și demolare se execută exclusiv în baza autorizației de desființare, în care se stabilesc condițiile speciale de executare a lucrărilor, inclusiv cerințele privind gestionarea și stocarea temporară a deșeurilor din construcții și demolări (DCD) generate.

8. În scopul obținerii autorizației de desființare, documentația de autorizare va include Planul de gestionare a deșeurilor pe șantier, elaborat de investitor sau de proprietar, în condițiile prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

9. Planul de gestionare a deșeurilor pe șantier (PGDȘ) include, în mod obligatoriu, următoarele elemente:

a) datele de identificare ale generatorului de deșeuri și ale persoanei responsabile de managementul deșeurilor pe șantier;

b) identificarea tipurilor de deșeuri estimate a fi generate, clasificate conform codurilor din Lista deșeurilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018;

c) cantitățile estimate pentru fiecare tip de deșeu (nepericuloase și periculoase);

d) metodologia de demolare selectivă (succesiunea tehnologică) care să prioritizeze extragerea materialelor reutilizabile și sortarea la sursă a fracțiilor: lemn, materiale minerale, metal, sticlă, plastic și ghips;

e) măsurile de prevenire a generării deșeurilor prin demontarea elementelor care pot fi reutilizate direct, înainte de începerea operațiunilor de demolare propriu-zisă, evaluarea posibilității de valorificare pe loc (ex. concasarea betonului nepericulos pentru rambleiere pe același șantier), conform condițiilor de la art. 14 alin. (1^1) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

f) măsurile pentru manipularea în siguranță a deșeurilor periculoase (ex. azbest, mercur, PCB), conform cerințelor specifice de etichetare și ambalare, indicate în art.22 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

g) identificarea spațiilor de stocare temporară pe șantier, dotate corespunzător pentru a preveni poluarea solului sau a apelor;
h) lista operatorilor economici autorizați selectați pentru transportul și tratarea fiecărui flux de deșeuri;
i) procedura de evidență cronologică, inclusiv obligația de raportare în SIA MD, conform art. 33 din Legea nr. 209/2016, precum și păstrarea documentelor referitoare la transportul deșeurilor pe o perioadă de 5 ani de la data începerii transportului, conform art. 45 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 209/2016.

10. Aplicarea măsurilor prevăzute în PGDȘ contribuie la realizarea obiectivului stabilit la art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, de minimum 55% până în anul 2030, în masă, pentru pregătirea pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv rambleierea, a deșeurilor nepericuloase din construcții și demolări. Calcularea gradului de îndeplinire a acestui obiectiv se realizează cu respectarea excluderilor și a regulilor prevăzute la art. 14^1 din aceeași lege.

11. Pe întreaga durată a execuției lucrărilor, beneficiarul este obligat să păstreze pe șantier Formularele de identificare/notificare a transportului de deșeuri semnate și ștampilate de operatorul instalației de tratare, conform art. 45 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 209/2016, pentru a demonstra trasabilitatea și destinația finală a fiecărui flux de deșeuri.

Secțiunea 2
Cerințe privind lucrările de desființare, de dezafectare, de demolare, de demontare, parțială sau totală, a construcției

12. Executantul lucrărilor de desființare, de demolare, de demontare, parțială sau totală, și renovare majoră a construcțiilor, are obligația:
a) să aplice demolarea selectivă și/sau demontarea controlată, în măsura posibilului tehnic și economic, în vederea maximizării reutilizării, pregătirii pentru reutilizare și reciclării;
b) să asigure îndepărtarea, manipularea și gestionarea în condiții de siguranță a substanțelor și amestecurilor periculoase prezente în construcție și pe teritoriul aferent acesteia;
c) să organizeze colectarea separată la sursă și să prevină contaminarea fracțiunilor reciclabile.

13. Deșeurile se păstrează separat și nu se amestecă cu alte deșeuri și materiale cu proprietăți diferite, în măsura în care acest lucru este posibil tehnic, economic și din perspectiva protecției mediului; orice abatere se justifică în scris în documentația de șantier.

14. Executantul începe lucrările de desființare, de dezafectare, de demolare, de demontare, parțială sau totală numai în baza autorizației de desființare și a proiectului de desființare verificat, conform Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

15. Lucrările se realizează conform proiectului de desființare și a PGDȘ, inclusiv metoda, succesiunea etapelor și utilizarea echipamentelor și instalațiilor corespunzătoare, în vederea maximizării reutilizării, pregătirii pentru reutilizare și reciclării de înaltă calitate.

16. Documentația de proiect pentru lucrările de desființare a construcțiilor stabilește abordarea tehnică detaliată, specificațiile lucrărilor, modul de gestionare și logistica materialelor, produselor și deșeurilor existente pe amplasament precum și rolurile și responsabilitățile părților implicate.

17. Documentația de proiect de desființare a construcțiilor include cel puțin măsuri privind:

a) siguranța și securitatea construcției supuse demolării și protecția construcțiilor învecinate;
b) protecția sănătății și securității lucrătorilor;
c) reducerea emisiilor (praf, zgomot, vibrații) și prevenirea poluării generate de lucrările de demolare;
d) protecția solului și a apelor;
e) gestionarea deșeurilor de construcții și demolări pe fluxuri (separare, stocare temporară, transport, predare);
f) monitorizarea și raportarea impactului asupra mediului.

18. Demolarea selectivă se realizează prin îndepărtarea etapizată și controlată a materialelor, produselor și elementelor construcției, într-o secvență predefinită, pentru a maximiza reutilizarea/pregătirea pentru reutilizare și reciclarea de înaltă calitate. Metodele aplicabile demolării selective sunt prevăzute în anexa nr. 3.

19. În cazul identificării substanțelor/materialelor periculoase, acestea se îndepărtează prioritar, înaintea demolării propriu-zise, pentru prevenirea poluării și protecția sănătății lucrătorilor.

20. Activitățile de identificare, îndepărtare, manipulare și decontaminare se efectuează de către operatori economici care au dreptul legal de a desfășura astfel de activități, inclusiv, după caz, operatori autorizați pentru gestionarea deșeurilor conform art. 25 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, în funcție de tipul fluxului/pericolului. Lista orientativă a materialelor DCD cu conținut periculos care se îndepărtează înainte de demolare este prevăzută în anexa nr. 2.

21. Pentru metodele de demolare/demontare care pot genera emisii de praf, utilizarea apei, a echipamentelor de umectare și/sau a sistemelor de aspirare este obligatorie, în vederea prevenirii dispersării particulelor, în special la manipularea materialelor susceptibile de a conține substanțe periculoase (de exemplu, azbest). Executantul aplică măsuri de protecție a vecinătăților (praf/vibrații/șocuri, acces), conform obligațiilor prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

22. Executantul lucrărilor de desființare organizează separarea la sursă, demolarea, sortarea și manipularea ulterioară a deșeurilor din construcții și demolări, în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile. Separarea la sursă se realizează, cel puțin, pentru următoarele fracțiuni de materiale:
a) lemn;
b) materiale minerale (beton, cărămidă, ceramică, piatră);
c) metale;
d) sticlă;
e) plastic;
f) ghips.

23. Pentru fluxuri suplimentare identificate (de ex. izolări, instalații, echipamente), executantul introduce fracții separate suplimentare, dacă acest lucru este necesar pentru a preveni contaminarea și pentru a asigura tratarea ulterioară a acestor fluxuri de deșeuri.

24. Executantul lucrărilor de decontaminare și demolare are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru:
a) prevenirea eliberării de substanțe periculoase și microplastice în mediu;
b) protejarea sănătății și securității lucrătorilor implicați în gestionarea DCD;
c) respectarea cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă și protecția mediului.

25. Pentru facilitare reutilizării produselor și reciclării materialelor, executantul aplică dezmembrarea mecanică, inclusiv prin:
a) decaparea selectivă a elementelor și materialelor, realizată anterior demolării;
b) recuperarea selectivă a fluxurilor de materiale, realizată ulterior demolării.

26. Dezmembrarea și recuperarea vizează, după caz, următoarele categorii de produse și materiale:
a) sticlă;
b) elemente decorative și de finisaj, inclusiv șeminee din marmură;
c) lemn;
d) articole sanitare;
e) echipamente pentru încălzire și preparare a apei calde (cazane, boilere, radiatoare);
f) cadre de ferestre și uși;
g) corpuri de iluminat, lămpi și abajururi;
h) structuri și elemente metalice;
i) materiale de placare, inclusiv plăci de ghips-carton și alte produse pe bază de ghips;
j) materiale izolante, precum spuma pentru izolații, vata minerală și vata de sticlă;
k) beton și alte materiale minerale.

27. În scopul prevenirii contaminării, stocarea temporară a fracțiunilor separate se organizează în zone dedicate pentru stocarea temporară pe șantier, delimitate și marcate, cu măsuri de prevenire a împrăștierii, evitarea scurgerilor în mediul înconjurător, conform măsurilor indicate în PGDS.

28. Deșeurile periculoase se păstrează separat, în recipiente sau ambalaje etichetate conform art.22 din Legea 209/2016, cu acces controlat în zona dedicată stocări acestor deșeuri.

29. Stocarea temporară a DCD pe șantier se efectuează în condițiile stabilite de Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, potrivit naturii deșeurilor și scopului stocării. Stocarea pe șantier nu constituie, prin ea însăși, o operațiune de tratare; activitățile supuse înregistrării sau autorizării se determină potrivit regimului juridic aplicabil fiecărei activități, conform art. 12^2 sau 12^3 aceleiași legi.

30. Respectarea cerințelor privind gestionarea DCD este verificată de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în limitele competențelor prevăzute de legislație, iar cerințele privind disciplina și siguranța în construcții se verifică de autoritățile competente potrivit Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Controalele se desfășoară conform procedurilor și limitelor stabilite de legislația privind controlul de stat, având ca scop:
a) verificarea îndepărtării și gestionării corespunzătoare a deșeurilor periculoase;
b) prelevarea de probe, după caz;
c) controlul documentar privind trasabilitatea materialelor nereciclabile și a produselor pentru construcții nereutilizabile, inclusiv verificarea documentelor de transport, a certificatelor de tratare sau valorificare a deșeurilor.

31. Documentația de proiect pentru lucrările de desființare și actele care justifică procesul de demolare sunt disponibile în format electronic și pe hârtie pe șantier înainte de începerea lucrărilor și pe toată durata executării acestora.

32. Documentația care justifică demolarea construcției include, cel puțin, următoarele:
a) descrierea proiectului și a construcției supuse demolării/demontării;
b) autorizația de desființare;
c) proiectul de desființare și extrase relevante;
d) planul de gestionare a deșeurilor pe șantier;
e) contracte cu operatori autorizați, documentelor justificative emise de operatorii autorizați de colectare și tratare a deșeurilor, în unități de masă (kilograme sau tone);

f) actul (procesul-verbal) care atestă pregătirea construcției pentru demolare sau demontare (de ex. debranșări, măsuri de siguranță) – conform procedurii stabilite de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;
g) raportul de finalizare a lucrărilor, care include trasabilitatea completă a reutilizării, valorificării sau eliminării DCD.

Capitolul III
CONDIȚII SPECIFICE GESTIONĂRII DCD
Secțiunea 1
Cerințe privind transparența și trasabilitate

33. În scopul consolidării încrederii în materialele reciclate și reutilizabile, al asigurării unei gestionări conforme a deșeurilor din construcții și demolări și al reducerii impactului negativ asupra mediului, executantul lucrărilor de construcție, renovare, desființare, demolare sau demontare are obligația de a asigura transparența și trasabilitatea activităților desfășurate pe șantier.

34. Transparența și trasabilitatea se aplică pe întregul lanț de gestionare a DCD, de la generare până la reutilizare, reciclare, valorificare sau eliminare finală.

35. Executantul lucrărilor ține evidența cantitativă și calitativă a deșeurilor generate în conformitate cu art. 32 al Legii privind deșeurile nr.209/2016, în scopul asigurării transparenței și trasabilității, precum și evaluării riscurilor și pericolelor asociate gestionării deșeurilor din construcții și demolări.

36. Pe durata lucrărilor de construcție, renovare, desființare, demolare sau demontare, executantul lucrărilor ține evidența, cel puțin, următoarele date și informații:
a) cantitatea de deșeuri periculoase identificate, îndepărtate și eliminate, după caz;
b) informații privind prezența deșeurilor periculoase ascunse sau descoperite pe parcursul lucrărilor;
c) cantitățile de resurse și deșeuri generate, determinate pe baza documentelor justificative emise de operatorii autorizați de colectare și tratare a deșeurilor, în unități de masă (kilograme sau tone) comparativ cu valorile estimate;
d) soluțiile de tratare aplicate efectiv;
e) cantitatea materialelor colectate separat și a celor colectate în amestec, determinată pe baza documentelor justificative emise de operatorii autorizați de colectare și tratare a deșeurilor, în unități de masă (kilograme sau tone).

37. În vederea monitorizării realizării obiectivului prevăzut la art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, datele privind cantitățile de DCD generate, pregătite pentru reutilizare, reciclate, valorificate prin rambleiere sau alte operațiuni de valorificare materială și eliminate se evidențiază distinct și se raportează anual către Agenția de Mediu în condițiile art. 32 privind evidența deșeurilor.

38. Raportarea se efectuează prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor” (SIA MD), în conformitate cu Instrucțiunea cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 501/2018.

39. Subiecții obligați să raporteze datele prevăzute la pct.59-60 sunt:
a) operatorii autorizați pentru gestionarea deșeurilor;
b) producătorii de deșeuri din construcții și demolări.

40. Executantul lucrărilor poate raporta în SIA MD în numele proprietarului sau investitorului, pe bază contractuală cu acesta.

41. Subiecții raportării au obligația de a păstra evidențele și documentele justificative în termenele prevăzute de art. 32 alin. (4) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și de actele de actele normative aplicabile transportului deșeurilor.

Secțiunea 2
Cerințe privind stocarea, prelucrarea și tratarea DCD

42. Deșeurile din construcții și demolări sunt transportate către locurile de stocare sau către instalațiile de tratare în condiții de siguranță și în conformitate cu prevederile art. 45 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, exclusiv de către operatori înregistrați sau autorizați, conform art. 28 din aceeași lege.

43. Deșeurile din construcții și demolări care conțin substanțe periculoase, inclusiv, dar fără a se limita la: gips cu impurități, materiale impregnate cu PVC, vopsele cu solvenți, azbest, gudron, bifenili policlorurați (PCB), plumb, componente electrice care conțin mercur, materiale izolatoare care conțin substanțe periculoase, sunt colectate separat, etichetate corespunzător conform art.22 al Legii 209/2016 privind deșeurile și predate exclusiv operatorilor autorizați pentru gestionarea deșeurilor periculoase.

44. În scopul respectării principiilor autonomiei și proximității, prevăzute la art. 19 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, producătorii de deșeuri din construcții și demolări, în cooperare cu autoritățile publice competente, asigură utilizarea și, după caz, dezvoltarea unităților de sortare, reciclare și prelucrare a DCD în proximitatea șantierelor de demolare sau construcție.

45. În special în cazul materialelor voluminoase, precum agregatele pentru construcții (asfalt, beton, materiale minerale), se acordă prioritate reciclării și reutilizării locale, întrucât beneficiile de mediu ale acestor operațiuni scad odată cu creșterea distanței de transport.

46. Autoritățile administrației publice locale asigură, în temeiul art. 11 alin. (8) din Legea nr. 209/2016, alocarea terenurilor, dezvoltarea și funcționarea a cel puțin un centru de colectare la 50.000 de locuitori, destinat deșeurilor din construcții și demolări generate de persoanele fizice care nu desfășoară activități economice.

47. Amplasamentele de stocare temporară a DCD sunt:
a) delimitate și semnalizate corespunzător;
b) impermeabilizate, în cazul fracțiilor care pot genera levigat;
c) dotate cu sisteme de prevenire a eroziunii și a dispersării materialelor;
d) organizate astfel încât să permită separarea fracțiilor de deșeuri.

48. Executantul lucrărilor de construcție, renovare sau demolare planifică, pentru fiecare șantier:
a) spații dedicate pentru stocarea separată a DCD;
b) logistică adecvată pentru sortare, prelucrare, ambalare și stocare;
c) condiții care să asigure menținerea calității materialelor destinate reutilizării;
d) măsuri speciale pentru manipularea și eliminarea substanțelor periculoase.

49. Durata și condițiile stocării temporare a DCD pe amplasamentul șantierului se stabilesc cu respectarea prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, în funcție de destinația deșeurilor

și de natura activității desfășurate, fără a substitui cerințele de înregistrare și autorizare aplicabile.

50. Transportul deșeurilor din construcții și demolări se organizează de către operatorii economici implicați, cu respectarea principiilor eficienței, prevenirii impactului asupra mediului și optimizării transportului.
În măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și economic, vor fi utilizate stații de transfer, unde este posibil, și vor fi aplicate operațiuni de compactare a materialelor ușoare, cu condiția ca acestea să nu afecteze posibilitatea de reutilizare sau reciclare a deșeurilor.

51. Fiecare transport de DCD este însoțit de formularul de identificare pentru transferul, valorificarea și/sau eliminarea deșeurilor, prevăzut în secțiunea a 2-a din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 411/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri. Documentele referitoare la transportul deșeurilor se păstrează 5 ani de la data începerii transportului și sunt prezentate autorităților de control la solicitare.

52. Utilizarea deșeurilor nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări pentru operațiuni de rambleiere, refacere a terasamentelor, reabilitare a peisajului sau a terenurilor este permisă doar cu respectarea criteriilor tehnice și de calitate aplicabile deșeurilor inerte.

53. Operațiunile de rambleiere se realizează cu respectarea prevederilor art. 14 alin. (1^1) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și a cerințelor privind protecția solului și a apelor, precum și a prevederilor Codului subsolului nr. 246/2024, în cazul rambleierii amplasamentelor afectate de activități de extragere a substanțelor minerale utile.

54. Executantul lucrărilor asigură planificarea activităților de construcție și a activităților conexe de gestionare a deșeurilor pe șantier, în vederea atingerii unor rate ridicate de reutilizare și reciclare a DCD, în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 209/2016.

Secțiunea 3
Standarde tehnice de calitate, încetarea statutului de deșeu

55. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în colaborare cu autoritățile competente din domeniul mediului și standardizării, adoptă și actualizează standardele tehnice de calitate aplicabile materialelor secundare rezultate din tratarea deșeurilor din construcții și demolări. Aceste standarde se aplică, după caz, următoarelor categorii de materiale:
a) agregate reciclate;
b) cărămizi și produse ceramice recuperate;
c) lemn reutilizabil sau reciclat;
d) metale;
e) materiale plastice;
f) alte produse rezultate din operațiuni de reciclare și valorificare.

56. Standardele tehnice prevăzute la pct. 78 stabilesc cerințe privind:
a) proprietățile fizico-mecanice;
b) siguranța în utilizare;
c) limitele admise ale impurităților;
d) conținutul de substanțe periculoase;
e) cerințele de trasabilitate a loturilor.
În acest scop, standardele pot face trimitere la norme europene relevante, inclusiv, dar fără a se limita la: EN 12620 – agregate pentru beton; EN 13242 – agregate pentru materiale nelegate și legate hidraulic; EN 933 – determinări granulometrice; EN 1504 – produse și sisteme pentru

reparații ale structurilor din beton; standardele CEN/TC 351 privind eluarea și conținutul de substanțe periculoase.

57. Operatorii instalațiilor de sortare, tratare și reciclare a deșeurilor din construcții și demolări desfășoară aceste activități în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, eliberată de Agenția de Mediu în conformitate cu art. 25 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație.

58. Operatorii asigură controlul calității materialelor rezultate din tratare, în conformitate cu cerințele tehnice aplicabile utilizării ulterioare a acestora. Derogările de la obligația de autorizare se aplică exclusiv în condițiile prevăzute la art. 27 și 28 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

59. Încetarea statutului de deșeu pentru materialele rezultate din tratarea deșeurilor din construcții și demolări se realizează în condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, cu respectarea criteriilor specifice aplicabile fluxurilor respective.

60. Criteriile specifice privind încetarea statutului de deșeu pentru fluxurile de DCD se stabilesc în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Hotărârii de Guvern nr. 52/2025 prin care sunt stabilite criterii pentru deșeurile de cupru, fier și oțel, aluminiu, cioburi de sticlă. În cazul fluxurilor pentru care nu sunt stabilite criterii specifice, acestea se stabilesc în condițiile art. 6 alin. (3^2) din aceeași lege.

61. Operatorul instalației de valorificare care solicită încetarea statutului de deșeu depune cererea împreună cu documentația necesară odată cu solicitarea autorizației de mediu / autorizației integrate, conform art. 6 alin. (5) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

62. Materialelor rezultate din tratarea deșeurilor din construcții și demolări care au încetat să mai fie considerate deșeuri li se aplică cerințele relevante privind produsele și substanțele chimice conform Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, inclusiv prevederile art. 6 alin. (7) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

63. Ținând cont de eventualele efecte negative asupra mediului ale materialelor secundare provenite din tratarea deșeurilor din construcții și demolări, valoarea-limită pentru poluanţi, inclusiv volumele generate, omogenitatea compoziției, cererea pe piață, posibilitarea de valorificare în cicluri închise și performanța tehnică ale materialelor rezultate, se stabilesc următoarele fluxuri prioritare de deșeuri care prezintă cel mai ridicat potențial de a deveni materiale secundare conforme cu standardele tehnice și cu condițiile prevăzute la art. 6 din Legea nr. 209/2016:

1) fluxuri minerale utilizabile ca agregate, considerate cele mai relevante pentru stabilirea criteriilor specifice de încetare a statutului de deșeu:

a) beton (cod 17 01 01 din Lista deșeurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018),

b) cărămidă (cod 17 01 02 din Lista deșeurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018),

c) țigle și materiale ceramice (cod 17 01 03 din Lista deșeurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018),

d)amestecuri de beton, cărămizi, țigle și produse ceramice, altele decât cele specificate la 17 01 06 (cod 17 01 07 din Lista deșeurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018).

2) Deșeurile pe bază de ghips provenite din plăci de gips-carton și alte elemente pe bază de sulfat de calciu, având un potențial ridicat de reintegrare în ciclul de producție pentru fabricarea de materiale noi pe bază de ghips, în condițiile unui control riguros al impurităților.

3) Agregatele secundare rezultate din procese industriale controlate, inclusiv deșeurile minerale omogene din fabricarea elementelor prefabricate de beton, care prezintă o consistență ridicată a calității și pot îndeplini cerințele tehnice pentru utilizări curente în construcții.

64. Fluxurile cu potențial mediu pentru încetarea statutului de deșeu, precum asfaltul recuperat, materialele izolante minerale, spumele plastice, materialele plastice rigide și lemnul din demolări, pot face obiectul încetării statutului de deșeu, condiționat de dezvoltarea tehnologiilor de sortare și tratare, existența pieței de valorificare și a capacității operatorilor de a demonstra conformitatea cu standardele tehnice aplicabile.

65. Fluxurile de produse sau componente destinate reutilizării directe (de exemplu: ferestre, uși, elemente structurale sau arhitecturale recuperabile intacte) nu fac obiectul procedurilor de încetare a statutului de deșeu, și sunt reglementate conform legislației privind reutilizarea și comercializarea produselor second-hand.

Secțiunea 4
Cerințe privind gestionarea DCD cu conținut de azbest

66. Utilizarea azbestului și a materialelor care conțin azbest în construcții este interzisă conform Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale. Lucrările de construcții, inclusiv activitățile de renovare și demolare și gestionarea DCD prezintă un risc sporit de expunere la azbest, ca urmare a utilizării istorice pe scară largă a produselor cu conținut de azbest în sectorul construcțiilor.

67. Deșeurile din construcții și demolări care conțin azbest sunt clasificate drept deșeuri periculoase, în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și sunt eliminate prin depozitare controlată, în depozite autorizate.

68. Proprietarul construcției se asigură că înainte de începerea lucrărilor de demolare sau renovare majoră, este realizată identificarea materialelor care conțin azbest.

69. Executantul lucrărilor de demolare asigură:

a) identificarea și îndepărtarea materialelor care conțin azbest înainte de demolarea propriu-zisă, ori de câte ori este tehnic posibil;

b) separarea în timpul demolării a structurilor și instalațiilor care conțin azbest pe durata lucrărilor;

c) manipularea și gestionarea acestora în condiții de siguranță.

70. Prezentarea orientativă a locurilor în care se poate găsi azbest în construcțiile industriale și rezidențiale este inclusă în anexa nr.4.

71. Executantul lucrărilor de demolare și de înlăturare a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că:

a)se evită generarea și dispersarea fibrelor sau a prafului de azbest în aer pentru a nu provoacă o poluarea mediului cu azbest.

b) în timpul transportului și al stocării, fibrele sau praful de azbest nu sunt eliberate în mediu și nici lichidele contaminate cu azbest nu se scurg în mediul înconjurător;

c)deșeurile sunt ambalate, etichetate și, după caz, acoperite, astfel încât să se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu.

72. Lucrările de îndepărtare a materialelor care conțin azbest se execută exclusiv de către:

a) operatori autorizați pentru acest tip de activitate;

b) personal calificat, care deține certificate de instruire privind măsurile de siguranță în operațiunile de îndepărtare a azbestului.

73. Cerințele privind instruirea și protecția sănătății și securitatea lucrătorilor expuși la azbest se aplică potrivit actelor normative în vigoare în domeniul securității și sănătății în muncă.

Capitolul IV
MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII

74. Monitorizarea implementării prezentului regulament se efectuează de către Ministerul Mediului, prin intermediul Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului, în limitele atribuțiilor stabilite de Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

75. Inspectoratul pentru Protecția Mediului exercită funcția de supraveghere și control privind respectarea prevederilor prezentului Regulament în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și cu Legea nr. 209/2016.

76. Lista de verificare a activităților preconizate pentru demolare selectivă în cursul proiectelor de demolare, de construcție și de renovare pentru a garanta reutilizarea și reciclarea optimă a materialelor de construcție este prezentată în anexa nr. 5.

77. Nerespectarea prevederilor prezentului Regulament atrage, după caz, răspunderea contravențională, civilă sau penală, în conformitate cu art. 65 și 66 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și cu alte prevederi și acte legale aplicabile.

Anexa 1
Substanțe care pot face ca deșeurile să fie periculoase

1. Grupele de compuși chimici periculoși care se găsesc cel mai frecvent în materialele de construcții sunt :

a) alchilfenolii și compușii înrudiți;
b) substanțele antimicrobiene;
c) azbestul și compușii înrudiți;
d) bisfenolul A (BPA) și analogii structurali;
e) polimerii clorurați;
f) clorobenzenii;
g) clorofluorocarburile (CFC) și hidroclorofluorocarburile (HCFC);
h) formaldehida;
i) agenții de ignifugare monomerici, polimerici și organofosforici halogenați (AIOH);
j) compușii organostanici (COE);
k) substanțele perfluoroalchilate și polifluoroalchilate (PFAS)/compușii perfluorurați (CPF);
l) ftalații (și ortoftalații);
m) bifenilii policlorurați (PCB);
n) hidrocarburile aromatice policiclice (HAP);
o) parafinele clorurate cu catenă scurtă și medie;
p) metalele grele toxice;

q) compușii organici volatili (COV) (produse cu aplicare umedă);
r) tratamentele pentru lemn care conțin creozot sau pentaclorfenol.

2. Aceste substanțe se găsesc de obicei la demolarea clădirilor și a infrastructurilor construite înainte ca utilizarea lor să fie restricționată. Nu ar trebui neglijate nici **substanțele periculoase din produsele reutilizate**: aceste produse nu sunt clasificate drept deșeuri și, prin urmare, nu sunt reglementate de legislația privind deșeurile, ci de legislația privind siguranța produselor și de legislația privind substanțele chimice, cum ar fi REACH și CLP

Anexă nr. 2
Lista materialelor DCD cu conținut periculos care sunt îndepărtate înainte de demolare

1. Următoarele materiale periculoase trebuie îndepărtate:
a) materiale DCD care reprezintă sau conțin substanțe periculoase;
b) fibrele minerale artificiale desprinse (dacă sunt periculoase);
c) componentele sau piesele cu conținut de ulei mineral (cum ar fi rezervoarele de
d) ulei);
e) detectoarele de fum cu componente radioactive;
f) coșurile de fum industriale (de exemplu cutii refractare, cărămidă sau căptușeală refractară);
g) materialele izolante realizate din componente cu conținut de clorofluorocarburi [(H)CFC] (precum elementele de tip sandwich);
h) zgurile (de exemplu zguri care intră în componența plafoanelor false);
i) solurile contaminate cu uleiuri sau cu alte substanțe;
j) reziduurile carbonizate sau alte DCD contaminate;
k) izolațiile cu conținut de bifenili policlorurați (PCB);
l) componentele electrice sau echipamentele cu poluanți (de exemplu lămpi cu descărcare în gaz cu vapori de mercur, tuburi fluorescente, becuri economice, condensatori care conțin PCB, alte echipamente electrice care conțin PCB, cabluri care conțin lichide izolatoare);
m) lichidul de răcire și materialele izolatoare provenite de la dispozitive de răcire sau de la unități de aer condiționat cu conținut de clorofluorocarburi [(H)CFC];
n) materialele cu conținut de hidrocarburi aromatice policiclice (HAP) (precum bitumul de gudron, membranele bituminoase, blocurile de plută, zgurile);
o) componentele care conțin sau sunt impregnate cu săruri, uleiuri, gudroane sau fenoli (de exemplu lemn sau carton impregnat, traverse impregnate, piloni impregnați);
p) materialele cu conținut de azbest (de exemplu azbociment, azbest pulverizat, instalații de încălzire cu acumulare de căldură, dușumele din azbest);
q) alte materiale periculoase.

2. Următoarele substanțe/materiale contaminante nu sunt materiale periculoase. Totuși, ele trebuie îndepărtate, deoarece ar preveni sau ar complica tratarea dorită a DCD sau etapa de tratare:
a) mașinile staționare (de exemplu, sistemele instalațiilor clădirii);
b) aparatele electrice;
c) structurile de pardoseală, construcții de pardoseli ridicate;
d) acoperirile din materiale neminerale ale podelelor sau pereților (cu excepția tapetului);
e) plafoanele suspendate;
f) instalațiile din plastic montate aparent (de exemplu cabluri, conducte de cabluri, instalații sanitare);

g) construcțiile și sistemele de fațadă (de exemplu fațade de tip cortină, fațade de sticlă, sisteme de termoizolații compozite);
h) etanșările (de exemplu carton bituminos, folii de plastic);
i) produsele pentru construcții care conțin ghips (de exemplu, plăci de ghips-carton, plăci de pardoseală din ghips, șape autonivelante cu conținut de ghips), cu excepția ipsosului pentru pereți și tavan care conține ghips și a șapelor compozite care conțin ghips;
j) pereții despărțitori din plută, beton celular, panouri din lână de lemn lipită cu ciment, lemn, plastic;
k) sticla, pereții din sticlă, pereții din cărămidă de sticlă;
l) vata minerală, vata de sticlă și alte materiale izolante instalate fără lipire, cu excepția izolațiilor fonice împotriva zgomotelor de impact;
m) ușile și ferestrele (cu excepția celor care servesc ca protecție împotriva prafului în timpul demolării);
n) plantele și solul (de exemplu, de pe terase verzi).

Anexă nr. 3
Metode de demolare selectivă

Demolarea selectivă în cadrul unui proiect depinde de construcție, de materialele de construcție și de substanțele periculoase prezente, și se aplică una sau combinația din următoarele metode:

a) demolare – în sensul clasic, demolare totală sau parțială;

b) așchiere – îndepărtarea cu ajutorul unui ciocan și al unei dălți sau al unor unelte similare;

c) șlefuire – îndepărtarea suprafeței poluate cu substanțe periculoase (de exemplu, vopsea, lac) folosind șmirghel sau un material similar atașat la o mașină/un echipament adecvat cu aspirație mecanică;

d) tăiere – îndepărtarea prin tăiere a materialelor/construcțiilor adiacente/materialelor adiacente prin utilizarea unor echipamente de tăiere de mare viteză cu instrumentul adecvat, în funcție de material;

e) frezare – îndepărtarea suprafeței și a unei părți din construcția/materialul subiacent prin utilizarea de unelte mecanice de frezare cu aspirație mecanică;

f) curățarea prin sablare – îndepărtarea suprafețelor cu diferiți agenți de sablare aplicați la presiune înaltă;

g) curățare uscată/curățare prin absorbție – îndepărtarea materialului cu ajutorul solvenților organici sau anorganici sau prin aplicarea de materiale absorbante pe suprafețe pentru extragerea substanțelor periculoase;

h) curățare termică – extracția/îndepărtarea substanțelor periculoase prin tratare termică.

Pentru anumite metode menționate mai sus, utilizarea apei și a echipamentelor de aspirare este obligatorie, în vederea prevenirii dispersării și inhalării prafului, în special atunci când se manipulează materiale care pot conține azbest.

Anexă nr. 4

Prezentare generală a locurilor în care se poate găsi azbest în construcțiile industriale și rezidențiale

Element	Descriere
Acoperiri aplicate prin pulverizare pe tavane, pereți, grinzi și coloane	Izolații pe partea inferioară a acoperișurilor și, uneori, pe zidurile clădirilor și ale magaziilor. Utilizate și pentru protejarea împotriva incendiilor a grinzilor/coloanelor din oțel și beton armat, precum și dedesubtul podelelor.
Azbociment (rezervoare de apă, țigle de acoperiș, panouri, jgheaburi și burlane, sageacuri, coșuri de fum)	Azbocimentul este în principal un amestec de crisotil (azbest alb) și/sau crocidolit (azbest albastru) cu ciment, turnat și comprimat pentru a produce o serie de produse din acest material.
Izolații pentru cazane și țevi	Aceste tipuri de azbest diferă mult ca aspect unele de altele, dar constau în cea mai mare parte într-un material fibros care se exfoliază și se sfărâmă ușor.
Plăci izolatoare din azbest	Articole obișnuite în construcții, cum ar fi plăci de lambriu, panouri pentru căzi de baie, plăci de plafon și carton din azbest. Plăcile izolatoare din materiale cu conținut de azbest sunt greu de diferențiat de cele care nu conțin azbest.
Dale de pardoseală, textile, materiale compozite și hârtie	• Dalele de pardoseală din azbest au fost o alegere populară pentru acoperirea podelelor, iar în prezent sunt adesea ascunse sub covoare. • Textilele se pot găsi în tabloul de siguranțe, în spatele siguranțelor propriu-zise. Păturile ignifuge vechi și mănușile termorezistente pot fi, de asemenea, fabricate din materiale textile cu conținut de azbest. • Materialele compozite cu azbest se pot găsi în rezervoarele și scaunele de toaletă, în pervazurile ferestrelor și în panourile pentru căzi de baie. • Hârtia de azbest a fost utilizată drept căptușeală sub plăci și la interiorul acoperirilor metalice.
Garnituri și elemente de etanșare din șnur de azbest	Garniturile și elementele de etanșare din șnur de azbest se pot găsi în aparatele de încălzire electrice sau pe gaz
Acoperiri decorative texturate pe pereți și tavane, de exemplu Artex	Acoperirile texturate au fost utilizate la realizarea de finisaje decorative pe tavane și pereți. În trecut, acestea aveau diverse denumiri comerciale, cum ar fi „Artex”.
Pereți despărțitori din plăci izolatoare din azbest, panouri de geam interioare și exterioare învelitori de cazane, spatele dulapurilor antifoc și al dulapurilor cu uscător de haine	Articole obișnuite în construcții, cum ar fi plăci de lambriu, panouri pentru căzi de baie, plăci de plafon și carton din azbest. Plăcile izolatoare din materiale cu conținut de azbest sunt greu de diferențiat de cele care nu conțin azbest.

Izolații aplicate prin pulverizare pentru cazane	Acestea conțin până la 85 % azbest și se descompun foarte ușor. Se numără printre cele mai periculoase materiale care conțin azbest.
Pâslă pentru acoperiș	Pâsla din azbest pentru acoperiș a fost utilizată frecvent pentru acoperișurile garajelor, ale dependințelor etc.

Anexa 5.
Listă de verificare în cursul proiectelor de demolare, de construcție și de renovare

Prezenta listă de verificare ajută practicienii din industria construcțiilor și demolărilor să verifice dacă au urmat cei mai importanți pași în cursul proiectelor de demolare, de construcție și de renovare pentru a garanta reutilizarea și reciclarea optimă a materialelor de construcție.

Identificarea, separarea la sursă și colectarea deșeurilor

Procesul de identificare a deșeurilor
☐ Realizarea unui verificări anterior renovării/demolării, efectuat de un expert calificat: precizați cantitatea, calitatea și amplasarea materialelor; identificați produsele care pot fi reutilizate sau pregătite pentru reutilizare și materialele care pot fi reciclate sau valorificate sau care trebuie eliminate; țineți seama de toate instalațiile și piețele locale pentru DCD (materiale și produse). ☐ Elaborați un plan de gestionare a deșeurilor axat pe procese, indicând modul în care produsele urmează să fie reutilizate sau pregătite pentru reutilizare sau modalitatea de reciclare a materialelor, precum și modul în care este redusă la minimum poluarea mediului. ☐ Decideți care sunt cele mai bune opțiuni de tratare a diferitelor produse și materiale: reutilizare directă, pregătire pentru reutilizare, reciclare pentru aceeași aplicație sau pentru altă aplicație, alt tip de valorificare sau eliminare. ☐ Garantați supravegherea și trasabilitatea eficiente.
Îmbunătățirea separării la sursă
☐ Țineți materialele separate în timpul procesului de renovare, demolare și construcție pentru a garanta calitatea produselor și a materialelor, în special a celor care fac obiectul sistemelor obligatorii de sortare [adică cel puțin pentru lemn, fracțiuni minerale (beton, cărămidă, gresie și ceramică, piatră), metal, sticlă, plastic și ghips]. ☐ Îndepărtați deșeurile periculoase (decontaminare) în mod corect și sistematic înainte de renovare și demolare. ☐ Asigurați o demolare și o dezmembrare selective. ☐ Reduceți la minimum materialele de ambalare, în măsura posibilului. ☐ Puneți documentația necesară la dispoziția contractanților, pentru a îmbunătăți transparența și monitorizarea.

Logistica deșeurilor

Transparență, localizare și urmărire

☐ Puneți documentația necesară la dispoziția contractanților, pentru a îmbunătăți transparența și monitorizarea. ☐ Utilizați lista europeană a deșeurilor pentru a asigura comparabilitatea datelor pe tot teritoriul UE.
Îmbunătățirea logisticii
☐ Încercați să mențineți distanțele scurte și să utilizați mijloace de transport cu emisii zero pentru ca reutilizarea, pregătirea pentru reutilizare și reciclarea să rămână atractive din punct de vedere economic și raționale din punct de vedere ecologic. ☐ Optimizați rețeaua de transport și utilizați sistemele IT de sprijin. ☐ Ori de câte este posibil, utilizați stații de transfer al deșeurilor și/sau servicii de sortare și de reciclare a deșeurilor. ☐ În cursul transportului, garantați integritatea materialelor de la dezmembrare până la reciclare.
Posibilitatea constituirii de stocuri și stocarea adecvată
☐ În anumite situații, sunt necesare constituirea de stocuri și stocarea corespunzătoare a materialelor și produselor pentru construcții provenite din DCD. Constituirea stocurilor poate fi necesară în scopuri logistice și pentru a crește potențialul de pregătire pentru reutilizare și de reciclare. ☐ Luați măsuri de precauție pentru a reduce la minimum emisiile și riscurile, ținând seama de condițiile locale.

Prelucrarea și tratarea deșeurilor

Opțiuni de prelucrare și tratare a deșeurilor
☐ Urmării ierarhia deșeurilor pentru a maximiza beneficiile legate de utilizarea eficientă a resurselor, sustenabilitatea și economiile de costuri. ☐ Nu amestecați deșeurile periculoase cu deșeuri nepericuloase. ☐ Prelucrați sau tratați materialele pe baza criteriilor și a reglementărilor de mediu aflate în vigoare.
Pregătirea pentru reutilizare
☐ Reutilizați sau pregătiți pentru reutilizare cât mai multe produse, deoarece reutilizarea are un avantaj chiar mai mare pentru mediu decât reciclarea.
Reciclarea
☐ Reciclați materialele fie pe amplasament, pentru noua construcție, fie în afara amplasamentului, într-o unitate de reciclare. Urmăriți realizarea unei reciclări de înaltă calitate ori de câte ori este posibil. ☐ Promovați reciclarea, mai ales în zonele dens populate, unde cererea și oferta sunt apropiate din punct de vedere geografic. ☐ Asigurați planificarea riguroasă a activităților de gestionare a deșeurilor, pentru a garanta rate înalte de reciclare și produse de reciclare de înaltă calitate.
Valorificarea energetică și a materialelor

☐ Rambleierea poate fi luată în considerare în anumite situații, atunci când nu este posibilă reutilizarea, pregătirea pentru reutilizare sau reciclarea într-o aplicație de calitate superioară.
☐ Valorificarea energetică ar trebui să fie limitată și luată în considerare doar pentru materialele care nu pot fi reutilizate, pregătite pentru reutilizare sau reciclate.

Managementul și asigurarea calității

Calitatea procesului primar

☐ Introduceți controale și instrumente de management al calității și de asigurare a calității **în toate etapele soluției de reutilizare sau reciclare**, inclusiv privind reducerea la minimum a poluării mediului.
☐ Utilizați **sistemele generale existente de management al calității**, cum ar fi ISO 9000, și de management al mediului, cum ar fi ISO 14001 și EMAS.
☐ Verificări și instrumente-cheie **de management și asigurare a calității în fiecare etapă a procesului:**
- **identificarea, separarea la sursă și colectarea deșeurilor**: realizați un verificări ~~audit~~ anterior renovării și demolării, un raport de la fața locului și a unui raport final pentru unitatea de sortare sau de reciclare;
- **renovare, demolare, construcție:** identificați deșeurile și produsele preconizate, cu cantitățile aferente, pentru a întocmi un plan de gestionare a deșeurilor;
- **logistica deșeurilor**: verificați dacă deșeurile sunt sau nu sunt periculoase și asigurați transport și stocare adecvate;
- **prelucrarea și tratarea deșeurilor**: acceptarea selectivă a deșeurilor din demolări, controlul producției în fabrică, încercarea finală.

Asigurarea calității legată de produse și de standardele privind produsele

☐ Aplicați în cazul materialelor reciclate aceleași standarde europene care se aplică și materiilor prime primare. Utilizați standardele europene existente pentru produse (RPC).
☐ În cazul în care aceste standarde europene privind produsele nu sunt aplicabile, utilizați evaluările tehnice europene (ETE).
☐ În cazul în care nu se aplică nici standardele, nici evaluările europene pentru produse, utilizați sistemele de asigurare a calității (de exemplu ISO 9000) ca instrument suplimentar.

Anexa nr. 1

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentul privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări este elaborat de către Ministerul Mediului, în calitate de autoritate publică centrală de specialitate responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor publice în domeniul protecției mediului, gestionării deșeurilor precum și a economiei circulare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Temeiul legal pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentul privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări este prevăzut de articolul 59[1], Deșeurile din construcții și demolări din Legea nr.209/2016 privind deșeurile care prevede prin alin.(3) că mecanismul de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări se stabilește prin actele normative aprobate de către Guvern.

Ține de menționat și Codul urbanismului și construcțiilor, nr. 434/2023 adoptat recent, care stabilește cadrul unitar pentru urbanism și proiectare; conține prevederi pentru autorizarea amplasamentelor pentru activități legate de gestionarea deșeuri, inclusiv celor de construcții/demolări. Acesta de asemenea prevede necesitatea elaborării unor reglementări dedicate gestionării deșeurilor. Totodată Legea nr. 209/2016, art.14, lit. c) Reutilizarea şi reciclarea deșeurilor stabilește obiective ale politicii de stat până în 2030 – pentru pregătirea pentru reutilizare şi alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere, care utilizează deșeurilor pentru a înlocui alte substanțe, deșeuri nepericuloase provenite din activități de construcție şi demolări, cu excepția materialelor geologice naturale, se mărește la un nivel minim de 55% din masa totală.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări reprezintă o componentă importantă a politicii de mediu, având implicații directe asupra protecției mediului, sănătății populației și utilizării eficiente a resurselor. Dezvoltarea sectorului construcțiilor generează cantități semnificative de deșeuri, inclusiv deșeuri periculoase, care necesită măsuri adecvate de prevenire, colectare separată, reutilizare, reciclare, valorificare și eliminare.

În prezent, cadrul normativ național nu reglementează suficient de detaliat gestionarea deșeurilor din construcții și demolări pe întregul lanț de gestionare a acestora. Lipsesc prevederi clare privind obligațiile participanților implicați în activitățile de construcție și demolare, cerințele de colectare separată a diferitelor fracții de deșeuri, condițiile de stocare temporară, trasabilitatea fluxurilor de deșeuri, pregătirea pentru reutilizare, reciclarea și valorificarea materială a acestora.

Totodată, nu sunt stabilite mecanisme uniforme de planificare și monitorizare a gestionării deșeurilor generate pe șantiere, inclusiv cerințe privind elaborarea și implementarea planurilor de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. De asemenea, rata de reciclare și valorificare a acestui flux de deșeuri nu este monitorizată sistematic la nivel național, fiind estimată la un nivel redus, de aproximativ 10-20%.

O problemă distinctă o constituie gestionarea materialelor și deșeurilor care conțin substanțe periculoase, inclusiv azbest, pentru care cadrul normativ existent nu stabilește exhaustiv cerințe specifice privind identificarea, manipularea, transportul și eliminarea în condiții de siguranță.

În aceste condiții, intervenția normativă este necesară pentru instituirea unui mecanism clar și unitar de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări, delimitarea responsabilităților tuturor actorilor implicați, creșterea gradului de reutilizare, reciclare și valorificare a deșeurilor, reducerea cantităților eliminate și asigurarea unui nivel adecvat de protecție a mediului și a sănătății populației.

În 2024, volumul lucrărilor de construcții a fost cu 4,8% mai mare față de anul precedent, potrivit datelor Biroului Național de Statistică. Pe elemente de structură a lucrărilor, în anul 2024 volumul lucrărilor de construcții s-a majorat față de anul 2023 (în prețuri comparabile) cu 4,8%, ca urmare a creșterii volumului lucrărilor de construcții noi cu 6,4%, volumului lucrărilor de întreținere și reparații curente cu 17,4% și volumului altor lucrări de construcții (demolări, amenajarea terenurilor până la construcții etc.) cu 0,7%. Totodată, volumul lucrărilor de reparații capitale a scăzut cu 8,1% față de anul 2023.

	Anul 2024:		*Informativ:* anul 2023 în % față de anul 2022
	în % față de anul 2023	Structura %	
Total lucrări de construcții	**104,8**	**100,0**	**97,5**
din care:			
Pe elemente de structură a lucrărilor			
construcții noi	106,4	46,9	85,8
reparații capitale	91,9	24,0	140,4
întreținere și reparații curente	117,4	26,2	88,0
alte lucrări	100,7	2,9	117,0
Pe obiecte de construcții			
clădiri rezidențiale	115,7	23,0	83,9
clădiri nerezidențiale	96,0	30,0	120,3
construcții inginerești	106,5	44,1	90,7
alte lucrări	100,7	2,9	117,0

Pe obiecte de construcții, în anul 2024 față de anul 2023 s-au înregistrat creșteri a volumului lucrărilor de construcții executate la clădirile rezidențiale cu 15,7%, construcțiile inginerești cu 6,5%, și la alte lucrări cu 0,7%. Totodată volumul lucrărilor executate la clădirile nerezidențiale a fost în descreștere cu 4% față de anul 2023.

În 2023, importurile totale ale Republicii Moldova au fost semnificative (≈ 8.67 miliarde USD), ceea ce arată că multe bunuri, inclusiv materiale de construcții, circulă prin import.

Datele din COMTRADE privind importurile în Moldova pe principalele coduri HS relevante pentru materialele de construcții sunt prezentate în tabelul de mai jos .

Cod HS	**Produs**	**An**	**Valoare import (USD)**	**Cantitate (kg)**	**Principali parteneri**
681091	Prefabricate structurale (beton, elemente pentru clădiri)	2022	1455770	5022610	România, Polonia, Germania

681091	Prefabricate structurale (beton, elemente pentru clădiri)	2021	1117650	5070050	România, Polonia, Germania
2523	Ciment (Portland și alte tipuri)	2023	10700000		România, Ucraina, Turcia
2523	Ciment (Portland și alte tipuri)	2022	8711779		România, Ucraina
6904	Cărămidă / blocuri ceramice	2023	2188114		Ungaria, Ucraina, Turcia, România
6809	Plăci din gips (gips-carton)	2022	419590	586957	România
680610	Vată minerală, vată de sticlă, izolații similare	2023	5976350	6477850	Ucraina, Polonia, România
44	Lemn, cherestea și panouri (HS Chapter 44)	2022	9000000		România, Ucraina, Rusia, Polonia
6907	Gresie / faianță	2022	30500	116457	Ungaria, Turcia, Italia, România

Materiale de construcții: producție locală vs importuri

În Republica Moldova există mai multe fabrici de materiale de construcții care acoperă o gamă largă de produse: ciment, amestecuri uscate și mortare gata preparate, articole şi prefabricate din beton, agregate (nisip, piatră concasată) şi produse pe bază de gips (inclusiv gips-carton și tencuieli uscate). Producția locală asigură o parte importantă din cererea pentru materiale grele şi voluminoase (ciment, nisip, beton, blocuri de zidărie), reducând costurile logistice pentru șantiere locale.

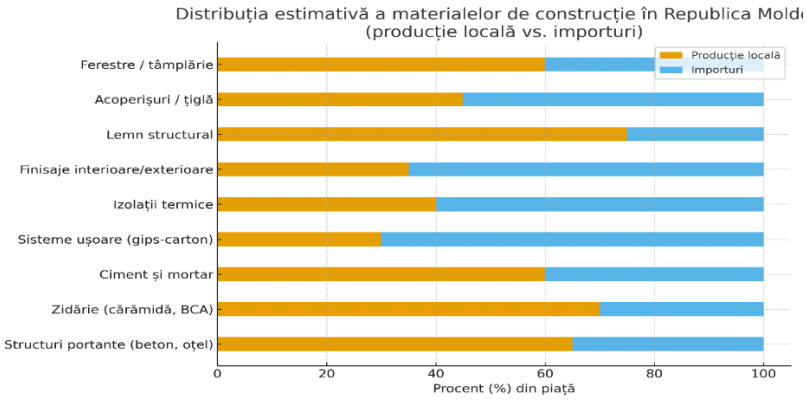

Materiale structurale (beton, oțel beton, elemente prefabricate)

Producție locală: există producători de beton gata turnat, prefabricate din beton și elemente structurale. FEC (Fabrica Elemente de Construcții), BPM (beton), Iacobaș Construct, Radial Plus și alți producători locali de prefabricate.

Materiale de Construcții Rezina S.A. specializată în activități în domeniul materialelor de construcții.

Fabrica Elemente de Construcții SA produce prefabricate din beton si beton armat destinate domeniilor de infrastructură, construcții civile, industriale, agricole si alte prefabricate.

Iacobaș Construct este unul dintre cei mai mari producători de articole din beton din Republica Moldova, folosind tehnologii moderne, fiind unul dintre cei mai mari şi cunoscuți

producători de articole din beton din Republica Moldova. Compania folosește cele mai moderne şi performante tehnologii la momentul de fată la nivel internațional, avînd ca parteneri firme din Europa, de la care procură produse şi materiale.

Importuri: O parte din armături speciale, profile metalice sau anumite elemente prefabricate provin din România, UE sau regiunea turcă; dar majoritatea elementelor uzuale (beton, prefabricate simple) se produc local. (Context: comerţul extern general arată o pondere semnificativă a importurilor dar nu dezagregat pe articole).

Ciment și materiale pentru mortar

Producție locală: Principalul producător local pentru ciment este *Lafarge Moldova (Rezina*), cu o capacitate de producție semnificativă (peste ~500.000 t/an), care acoperă o parte semnificativă din necesarul intern de ciment.

Lafarge Moldova a deschis Centrul de Inovații din Chișinău, parte a rețelei internaționale de laboratoare de cercetare în construcții LafargeHolcim. Acest laborator poate fi utilizat pentru certificarea produselor reciclate din deșeuri de construcție și demolări.

Există o capacitate locală de ciment — în regiunea Transnistriei *Combinatul de ciment din Rîbnița* este o fabrică de ciment orașul specializată în producția de cimnet șui var, anterior combinatul producea și ardezie (șindrilă din azbest).A nul curent (2025) 25% din acțiunile fabricii, au fost scoase la privatizare în contextul dificultăților financiare ale administrației de la Tiraspol cauzate de criza energetică.

Importuri: Moldova importă şi o parte din necesarul de ciment din UE / România / alte surse, în funcţie de fluctuaţii de preţ și capacitate locală. Date macro arată un volum important de importuri totale de bunuri (statistică comerț), dar pentru beton/ ciment trebuie verificat pe coduri vamale

Fabrica de Materiale de Construcţie din Soroca - materiale precum nisip, piatră concasată, pietriș, cernere și alte produse din piatră naturală. FMC are în componența sa trei cariere: cariera de piatră naturală din Egoreni, şi carierele de prundiş şi nisip din Vasilcău şi Slobozia-Cremene. Suprafața zăcământului este de 141 ha. Substanța minerală utilă (balastiere) este reprezentată de depuneri de nisip-prundiș grosimea stratului fiind variabilă de până la 12,5 m. Cea mai mare densitate se află în limitele tălpii depunerilor aluviale. Potrivit structurii geologice, zăcământul se referă la II grupă de complexitate.

Compania DASTERUM produce o varietate de materiale de construcții, având filiale în mai multe orașe, inclusiv Chișinău și Bălți. Domeniul principal de activitate include producerea și comercializarea tablei cutate , țiglei metalice, panourilor sandwich , comercializează o gamă largă de produse metalice laminate și oferă, de asemenea, servicii de ghilotină, tăiere a metalului la dimensiunile solicitate de client și livrarea produsului.

Materiale de zidărie (cărămidă, BCA, blocuri)

Producţie locală: producători locali de cărămidă și blocuri (ex.: MACON/Combinatul MACON), iar BCA/elemente ușoare pot fi produse local sau importate de la producători regionali.

MACON S.A. este o fabrică care producea gamă variată de produse din argilă arsă, inclusiv cărămizi de diferite tipuri, blocuri ceramice, materiale de teracotă și ceramică pentru construcții, precum și țiglă. Actualmente fabrica este inactive pe motivul costurilor mari la energie electrică.

Importuri: Unele tipuri (BCA de anumite calități, blocuri speciale) pot fi importate din România, Turcia sau din alte piețe regionale dacă cererea locală nu este acoperită. Pentru produsele specializate precum finisaje premium, anumite sisteme de izolație, placări ceramice sau prefabricate complexe piaţa rămâne însă puternic dependentă de importuri. Importurile compensează lacunele tehnologice şi de capacitate, mai ales în segmentele cu cerinţe de calitate înalte sau cu branduri internaționale.

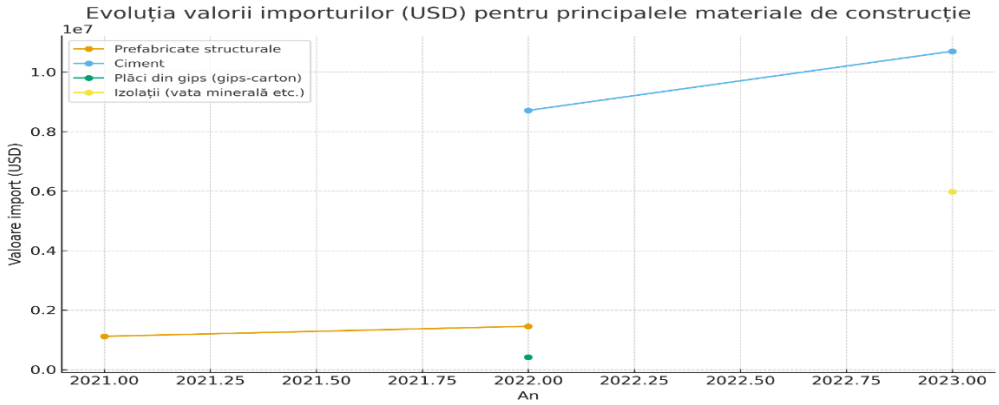

Materiale pentru finisaje

Sisteme uşoare / plăci gips-carton și accesorii

Producţie locală / distribuţie: Branduri globale (Siniat — parte a Etex) au prezență locală prin fabrici/regiuni în România și distribuție în Moldova; există și importatori locali Knauf și reţele comerciale care vând plăci GKB (gips-carton) ale unor mărci europene. Siniat are informații și prezență pe piaţa moldovenească.

Knauf este un producător internațional cu prezență în Moldova, cunoscut pentru produsele sale pe bază de gips, inclusiv gips-carton și tencuieli uscate. Knauf este unul dintre producătorii cunoscuți de amestecuri uscate pentru construcții, grunduri, vopsele, tencuieli. Sub această marcă sunt produse compoziții pentru pregătirea suprafețelor pentru lucrările ulterioare. Compania a activat inițial ca o afacere tradiţională cu gips, iar astăzi produce materiale de construcţii pentru construcţii uscate, plăci Knauf, plăci din ipsos armat cu fibre celulozice, mortar uscat pe bază de ipsos pentru tencuieli de interior, precum şi plăci pe bază de ciment.

Importuri: Mulți distribuitori aduc produse din România (Rigips, Siniat via rețele regionale), Turcia și alte state. Piața de gips-carton este activă în retail și proiecte private.

Compania Siniat- face parte din grupul industrial Etex și este un producător important de plăci din gips-carton și alte materiale de construcții produse în Romania și distribuite în pe piață noastră. Compania lucrează la produse cu conținut reciclat, de exemplu un produs numit RECYPLAC™, placă de gips-carton realizată din gips reciclat, urmată de alte componente circulare, care pot fi model pentru regulamentul DCD (cerință ca producătorii să includă o anumită proporție de material reciclat, sau să participe la scheme de colectare a deșeurilor din gips/carton).

Etex are o politică „Road to Sustainability 2030", orientată spre reducerea impactului asupra mediului, reciclare, materiale mai eficiente energetic etc., producția include deja o rată semnificativă de gips reciclat (peste 35% în unele fabrici) pentru borne standard și tehnice.

Izolații termice (polistiren EPS/XPS, vată minerală)

Producţie locală: Există producători/fabricanți locali mai mici pentru EPS sau elemente de izolație (unele unități de producție, dar capacitatea este limitată). În multe cazuri materialele sunt importate.

Importuri: Din România, UE, Turcia; ofertele comerciale arată gamă largă disponibilă la retaileri locali.

Finisaje interioare (gresie, faianță, parchet, vopsele, adezivi)

Producţie locală: Unele produse (unele tipuri de scule, adezivi, mortar) se produc local; parchet și gresie sunt în mare parte importate.

Compania SUPRATEN este lider în producția de vopsele și amestecuri uscate pentru construcții din Republica Moldova, produce mai mult de 100 tipuri de amestecuri uscate pe bază de ipsos și ciment, vopsele, grunduri, gleturi, adezivi și alte materiale de construcții. Produsele de sunt validate de certificatul sistemului de management al calității internațional ISO 9001:2015.

Importuri: România, Polonia, Turcia, Italia — furnizori frecvenți pentru gresie, faianță și parchet.

Lemn structural și produse din lemn (panouri, cherestea)

Producţie locală: industrie locală de prelucrare a lemnului și producători de cherestea și anumite panouri. Exemple de firme locale în producția de case din lemn/elemente.

Importuri: Materiale specializate din UE/România acoperă cerințele pentru produse finite.

Acoperișuri, țiglă, ardezie, învelitori metalice

Producţie locală: Există producători locali/centrale regionale pentru anumite tipuri de tablă/ țiglă; totuși o parte semnificativă este importată (mai ales soluții moderne sau decorative).

S.C. "Meteor" SRL activează in domeniul de producere a materialelor pentru constructii. Directia principala de activitate a întreprinderii este producerea elementelor de zidărie din beton celular autoclavizat (BCA).

Importuri: România, Turcia, alte țări UE.

Ferestre, tâmplărie PVC/Aluminiu/sticlă

Producţie locală: Sector local activ (fabrici de ferestre PVC, tâmplărie) dar multe profile și geamuri speciale sunt importate.

Importuri: România, Polonia, UE.

Alte produse (profiluri metalice, fixări, accesorii)

Producţie locală: Fixări și accesorii se produc/ asamblează local; profile metalice pot fi importate sau produse local în funcție de cerere.

Importuri: componente speciale/tehnologie de montaj din UE.

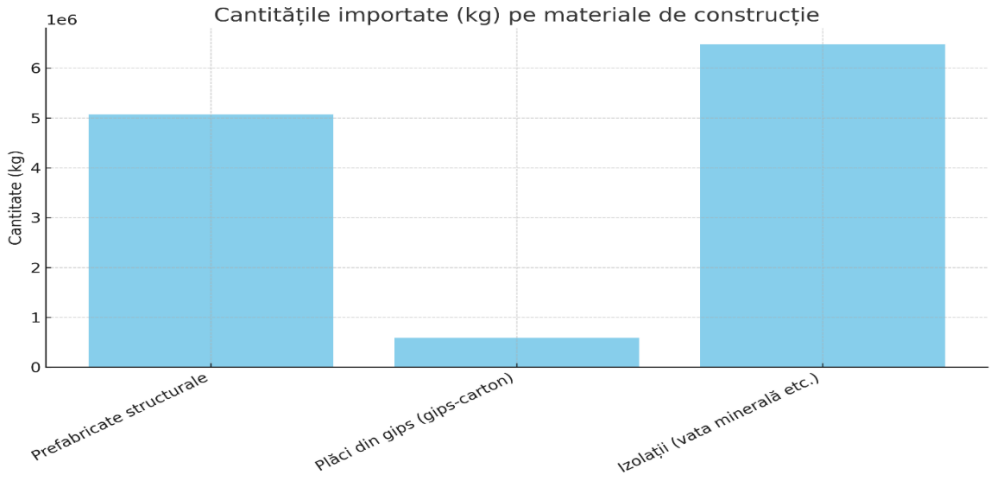

Potențial de gestionare a DCD în RM

Cu toate că există interese şi operatori locali care practică activități de colectare a deșeurilor de construcție și demolări, reciclarea acestora rămâne incertă deoarece infrastructura şi piaţa agregatelor reciclate (materiale din DCD) sunt încă la început, cu exemple izolate şi neuniforme de întreprinderi private, Start-up-uri). Ține de menționat că standardele şi regimul „încetare- statut- deșeu" pentru agregatele reciclate nu sunt încă dezvoltate, ceea ce limitează utilizarea largă în construcții.

Există deja în piață operatori/companii care oferă servicii de colectare, transport, reciclare DCD sau servicii conexe (colectare moloz, reciclare materiale) dotate cu echipamente necesare, care se preocupă de evacuarea deșeurilor din construcție. În practică, proprietarul imobilului, fie compania de construcție/renovări apelează la serviciile unui asemenea prestator. Costul serviciului diferă, în funcție de capacitatea transportului.

Paginile web ale prestatorilor de servicii specifică că *toate deșeurile colectate sunt transportate exclusiv la centre autorizate de sortare, reciclare sau eliminare ecologică*, iar *fiecare material este gestionat conform normelor legale în vigoare, contribuind la un mediu mai curat*.

Mai jos sunt referințele la unele companii care prestează aceste servicii.

Moving.md oferă gamă largă de serviciile de colectare a materialelor rezultate în urma lucrărilor de construcții, renovări sau demolări, precum moloz, beton, cărămizi, țiglă, ceramică, lemn, sticlă, metale feroase și neferoase, materiale de izolație, ghips-carton și ambalaje diverse (folii, saci, polistiren). Indiferent de compoziția sau volumul deșeurilor, compania oferă soluția optimă pentru o evacuare rapidă și conformă cu legislația în vigoare. Telefon: 067663-311

Hamal.md - Compania furnizează autoutilitare la comandă, dă în chirie Skip containere (de 8 m3) pentru deșeuri din construcții și oferă servicii hamali. La necesitate – efectuează demontarea, colectarea în saci și încărcarea deșeurilor din construcții. Telefon: 079 000-222

Salubris.md - Evacuarea deșeurilor din construcție cu container din toate raioanele municipiului Chișinău. Compania folosește vehicule speciale moderne cu capacitatea de ridicare de la 1 până la 10 tone. Deșeurile pot fi încărcate independent sau cu ajutorul hamalilor. Telefon: 079 999-333

Skip.md - Echipamente speciale pentru evacuare deșeuri din construcții în Chișinău. Containerul de 8m3 este livrat la locul indicat, iar după ce este umplut se efectuează evacuarea la depozitul specializat de deșeuri. Telefon: 067 663-311

Trash2go- Servicii de evacuare a deșeurilor de construcție cu basculantă (10 m3) sau microbuz (10 m3). Compania oferă transport cu sau fără hamali, în funcție de necesitățile dvs. Telefon: 0 68 466-776

Ce ține de dinamica generării deșeurilor de construcție și demolări, raportul Agenției de Mediu pentru anul 2019 indică 10,5 mii tone de deșeuri din construcții şi demolări colectate, dar din această cantitate marea parte sunt deșeuri de metale feroase (8,4 mii tone), ceea ce denotă că deșeurile DCD colectate formal sunt doar o mică parte din cele generate.

Strategia de gestionare a deșeurilor în Moldova (2013-2027) estima că în anul 2010 s-au generat între 1,4 milioane tone de DCD şi preconiza creșterea până la ~2,6 milioane tone până în 2027, în baza unor modele și studii de referință din alte ţări.

Evoluția problemei

Având în vedere creșterea volumului de construcții și al altor activități conexe (amenajări, demolări) raportată de BNS pentru anul 2024 (volumul lucrărilor de construcții a crescut cu ~4,8% față de 2023) precum și faptul că cantitatea colectată oficial este mult mai mică decât cea estimată în documentele strategice, se poate deduce că majoritatea DCD generate nu sunt colectate/înregistrate oficial, multe fiind eliminate informal sau amestecate cu alte fluxuri de deșeuri. Rata națională de reciclare/recuperare a deșeurilor din construcții și demolări este necunoscută (se presupune că este de 10-20% , fiind apreciată în baza discuițiilor cu autoritățile publice centrale și asociațiilor din domeniu construcțiilor.

Cu toate că cadrul legal este dezvoltat, fiind setate obiective de reciclare a 55 % din DCD până în 2030, pentru ale realiza sunt necesare reglementări detaliate, în special, cerințe noi pentru audit și demolare selectivă obligatorii pentru proiectele mari (2028-2030).

Probleme asociate cu gestionarea DCD

Printre limitările sectorului de gestionare a DCD se identifică următoarele:

- Lipsa datelor oficiale privind cantitatea de DCD generate, separate pe tip (beton, lemn, metal, ceramice etc.), lipsa evidenței și raportării coerente de către operatorii de construcții către Agenția de Mediu.
- Totodată multe companii care efectuează lucrări mici sau medii nu raportează cantitățile generate în procesul de demolare/construcție.

- DCD sunt frecvent folosite pentru rambleiere sau aruncate în depozite neautorizate și prin urmare nu sunt gestionate de operatori autorizați, care să raporteze în SIAMD.
- Lipsa infrastructurii de gestionare a DCD precum stațiile de colectare și sortare a DCD, care să măsoare/registrele tonajului la recepție.
- Studiul de caracterizare a deșeurilor (Tetra Tech, 2024) — conține date ce denotă că consumătorii casnici aruncă la tomberon DCD (beton, lemn, cărămidă etc.) în lipsa unor spații amenajate pentru evacuare a DCD.
- Sancțiuni insuficiente sau aplicate rar - resursele umane alocate aplicării legii, sunt insuficiente, iar sancțiunile sunt de motivante. În aceste condiții depozitarea ilegală devine actuală în lipsa controalelor eficiente. Antreprenorii preferă depozitarea ieftină sau ilegală în locul reciclării.
- Lipsa de cunoștințe necesare privind reglementările specifice relevante pentru utilizarea DCD reciclate.

Practici avansate privind gestionarea DCD în țările UE

Obiectivul UE în gestionarea DCD constă în a pregăti pentru reutilizare, recicla și recupera în alte moduri circa 70% din deșeurile nepericuloase din construcții și demolări și de a promova demolarea selectivă, trasabilitatea gestionării DCD, promovarea și acceptare pe piață a materialelor reciclate. Autoritățile naționale ar trebui să combine trei aspecte principale în elaborarea cardului de reglementare în acest domeniu :

(a) măsuri obligatorii în amonte (audituri prealabile demolării, demolare selectivă),

(b) trasabilitatea și controlul calității (manifeste digitale, certificarea produselor reciclate) și

c) instrumente de atragere a pieței (achiziții publice, prețuri pentru depozitarea deșeurilor, standarde de calitate).

În scopul dezvoltării cadrului național pentru gestionarea DCD au evaluate experiențele mai multor țari, fiind recomandată exemplu Belgiei, Germaniei și al Țărilor de Jos.

Belgia este formată din trei regiuni și fiecare dintre ele are propria legislație privind deșeurile. Flandra este o regiune din nordul-vestul Europei, care a atins rate foarte ridicate de reciclare/recuperare prin intermediul unui program strategic denumit Programul Materialelor de Construcții Durabile, dezvoltat de către Agenția Publică pentru Deșeuri (OVAM).

Programul combină demolarea selectivă obligatorie pentru anumite proiecte, cu o planificare regională solidă, îndrumări detaliate la nivel de studiu de caz și sisteme de trasabilitate pentru fluxurile de deșeuri de construcții și demolări. Achizițiile publice urmăresc proiectele publice care au atins un nivel ridicat de reutilizare/recuperare pentru a fi recompensate. Nivelul de recuperare a deșeurilor de construcții și demolări raportate pot atinge procente foarte mari acolo unde există piețe pentru deșeurile de demolare selectivă și reutilizare organizată ale acestora, în special pentru proiecte publice.

Lecții cheie învățate și recomandate de către OVAM:

Stabilirea obligativității privind demolarea selectivă în baza unui prag clar (volum, valoare sau suprafață).

Executarea obligatorie a auditului la pre-demolare și planuri de recuperare a materialelor înainte de obținerea autorizațiilor de demolare.

Audit pre-demolare se solicită pentru lucrări de demolare sau renovare majoră care depășesc [pragul], iar proprietarul/antreprenorul va solicita un audit pre-demolare certificat care să identifice materialele periculoase, potențialul de reutilizare a componentelor și un plan de demolare selectivă ordonat. Emiterea autorizației de demolare se va realiza în bază auditului.

Demolarea selectivă și separarea la sursă sunt obligatorii pentru proiectele care depășesc [prag]; antreprenorii trebuie să atingă rate minime de recuperare a materialelor.

Conform art.14 al Legii nr.209/2016 privind deșeurile este stabilit obiectivul de 55% pentru reciclarea DDC până în 2030.

Abilitarea unei agenții publice (sau un organism dedicat) pentru a coordona piețele de materiale reutilizare și a oferi asistență tehnică în procesul demolării, inclusiv în realizarea unor studii de caz.

Asigurarea trasabilității (registre electronice, de preferință cu aplicare strictă) pentru a urmări destinația și calitatea materialelor. Toate transporturile de deșeuri și construcții trebuie să fie însoțite de notificare electronică; neînregistrarea sau raportarea falsă se pedepsește cu amenzi și suspendarea permiselor de transport de deșeuri.

Belgia are una dintre cele mai mari taxe pe depozitele de deșeuri și creșteri ale taxelor pe depozitele de deșeuri din Europa, combinate cu o interdicție a depozitelor de deșeuri, care au deviat efectiv deșeurile de la depozitele de deșeuri la reciclare. La nivel național, creșterile mari ale taxelor pe depozitele de deșeuri din Flandra și Valonia au redus nivelurile de depozitare a deșeurilor de la 11% în 2001 la 1,2% în 2010.

Reciclarea deșeurilor construite și demolări în Olanda a început în anii 1980. Principalul factor determinant a fost problema solului contaminat provenit de la gropile de gunoi. Ca răspuns, Olanda și-a dezvoltat ierarhia deșeurilor. Implementarea noii politici a constat în interdicții privind depozitarea deșeurilor și obiective de reciclare, iar *industria reciclării a fost obligată să dezvolte unor scheme de asigurare a calității materialelor reciclate*. Reciclarea a început prin concasarea relativ simplă a deșeurilor reziduale inerte în agregate reciclate. Acestea au fost utilizate pentru diverse aplicații, inclusiv ceea ce acum este considerat „umplutură". Concasarea DCD inerte a fost principala activitate timp de mulți ani. Deoarece și depozitarea DCD mixte a fost interzisă, au fost puse în funcțiune noi instalații pentru sortarea acestui material. Aceste instalații recuperează materiale precum lemn, metale, materiale plastice și materiale inerte. Fracția reziduală este utilizată parțial pentru a produce un combustibil secundar. Calitatea agregatelor reciclate s-a îmbunătățit de-a lungul anilor. Procesele s-au îmbunătățit, la fel și controlul calității. De mulți ani, agregatele reciclate sunt prescrise de Ministerul Transporturilor exclusiv pe baza caracteristicilor lor tehnice remarcabile. Calitatea mediului este pe deplin asigurată prin scheme de certificare care includ cerințele Decretului privind calitatea solului. Din ce în ce mai mult, agregatele reciclate sunt utilizate și în producția de beton. Reciclarea asfaltului a trecut printr-un proces similar, iar actualmente aproape tot asfaltul este reciclat în asfalt nou.

Olanda a fost un pionier în ceea ce privește emiterea pașapoartelor pentru materiale/ construcțiile noi majore bazate pe abordarea de tip „Clădirea – drept bancă de materiale " (Building as Matterials Bank)[1] și adoptarea standardelor tehnice pentru produsele reciclate, combinate cu reguli stricte de achiziții și stabilirea obiectivelor pentru a crea cererea de materiale reciclate. Pașapoartele de materiale/construcții fac reutilizarea acestora fezabilă prin transportul meta datelor produsului/componentelor pe tot parcursul ciclului de viață al clădirii.

Lecții cheie învățate și recomandate pentru a fi preluate:

- Introducerea obligatorie a pașapoartelor pentru materiale/construcțiile noi majore și renovările ample, astfel încât viitoarea demontarea/reutilizarea selectivă să fie fezabilă. Proprietarii/dezvoltatorii vor pregăti și înregistra un Pașaport digital pentru materiale care va conține informații la nivel de componentă, îndrumări privind demontarea și declarații privind substanțele periculoase; pașaportul va fi actualizat la schimbarea utilizării sau la renovarea majoră.
- Adoptarea unor standarde tehnice de calitate și a evaluării conformității pentru agregatele reciclate, cărămizile recuperate, lemnul și alte materiale secundare pentru a reduce riscul pentru cumpărători. Ministerul de ramură va adopta standarde tehnice

[1] Materials Passports - BAMB

pentru materialele reciclate de construcție și demolare (agregate, cărămizi, lemn recuperat). În achizițiile publice pot fi utilizate doar rezultatele certificate care îndeplinesc specificațiile.

- Folosirea achizițiilor publice pentru a impune un conținut minim reciclat pentru a stimula dezvoltare piețelor pentru produse reciclate de calitate superioară[2]. Autoritățile contractante publice vor include cerințe minime de conținut reciclat sau preferință în ceea ce privește punctajul pentru materialele reabilitate în cadrul licitațiilor pentru construcții.

Germania combină principiile economiei circulare din Legea economiei circulare - KrWG) cu reglementări tehnice, o infrastructură de reciclare bine dezvoltată și instrumente economice (restricții/taxe de depozitare a deșeurilor și taxe diferențiate la intrare). Sistemul german pune *accent pe prevenirea generării de deșeuri, conform ierarhiei de gestionare a deșeurilor în cinci etape, calitatea materialelor și aplicarea strictă a standardelor de recuperare*.[3] Mai mult, în conformitate cu Directiva-cadru a UE privind deșeurile (2008/98/CE), se face o distincție între deșeuri și subproduse și stabilește criterii pentru ca un element să se califice drept subprodus. Legea definește, de asemenea, când o substanță nu se mai califică drept deșeu. Ordonanța privind gestionarea deșeurilor municipale (Gewerbeabfallverordung) conține, de asemenea, elemente importante pentru gestionarea deșeurilor constructe și demolări.

Taxele de depozitare a deșeurilor construcție și demolări în Germania diferă de la o regiune la alta. Nu există alte instrumente economice care să stimuleze actorii de pe piață să recicleze DCD.

Lecții cheie învățate și recomandate

- Adoptarea principiilor economiei circulare și a ierarhiei în gestionare deșeurilor drept o prioritate legală. Politica națională va urma ierarhia circulară: prevenire, reutilizare, reciclare, recuperare, eliminare. Guvernul va stabili obiective multianuale de recuperare a deșeurilor din construcții și demolări, aliniate cu valorile minime ale UE și cu indicatorii cheie de performanță (KPI) specifici materialelor."
- Utilizarea unor măsuri economice de descurajare (taxe pe gropile de gunoi, interdicții privind transportul deșeurilor netratate prin construcții și demolări) pentru a reorienta fluxurile către reciclare. Depozitarea deșeurilor și măsuri economice: „Începând cu [data], deșeurile minerale nepericuloase netratate din construcții și demolări sunt interzise pentru depozitarea în depozitele de deșeuri; se vor aplica taxe diferențiate la depozitele de deșeuri și taxe de acces pentru a stimula reciclarea."
- Solicitarea de standarde și utilizări permise pentru produsele reciclate și asigurarea acreditării instalațiilor de tratare. Acreditarea instalației: „Operatorii instalațiilor de recuperare a materialelor trebuie să fie acreditați și să demonstreze capacitatea tehnică și controlul calității pentru a vinde produsele reciclate pentru utilizări finale specificate."

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului vizează:

[2] Materials passport for a circular economy
[3] Deloitte proposal document A4

- instituirea obligației de aplicare a ierarhiei deșeurilor în gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, cu prioritate pentru prevenirea generării, reutilizare, reciclare și valorificare;
- stabilirea atribuțiilor și responsabilităților autorităților publice locale, investitorilor, proprietarilor, executanților lucrărilor și operatorilor autorizați implicați în gestionarea deșeurilor din construcții și demolări;
- introducerea obligativității elaborării și implementării Planului de gestionare a deșeurilor pe șantier, ca parte a documentației necesare obținerii autorizației de desființare;
- reglementarea demolării selective și a dezmembrării controlate a construcțiilor în vederea maximizării reutilizării materialelor și reciclării de înaltă calitate;
- instituirea obligației de colectare separată la sursă a principalelor fracții de deșeuri, inclusiv lemn, materiale minerale, metale, sticlă, plastic și ghips;
- stabilirea cerințelor privind identificarea, manipularea, stocarea temporară, transportul și gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor periculoase generate în cadrul lucrărilor de construcții și demolări;
- introducerea cerințelor privind trasabilitatea, evidența și raportarea datelor referitoare la deșeurile din construcții și demolări prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor”;
- reglementarea condițiilor de stocare temporară, transport, tratare, reciclare, valorificare și utilizare a deșeurilor din construcții și demolări, inclusiv pentru operațiuni de rambleiere;
- stabilirea cerințelor privind dezvoltarea și aplicarea standardelor tehnice de calitate pentru materialele rezultate din reciclarea deșeurilor din construcții și demolări și reglementarea condițiilor de încetare a statutului de deșeu;
- instituirea unor cerințe specifice pentru identificarea, îndepărtarea, manipularea, transportul și eliminarea deșeurilor care conțin azbest, în vederea protecției mediului și sănătății populației;
- instituirea mecanismelor de monitorizare, control și raportare privind implementarea prevederilor regulamentului de către autoritățile competente.

Prin reglementările propuse se urmărește crearea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări, creșterea gradului de reutilizare, reciclare și valorificare materială a acestora, reducerea cantităților eliminate și atingerea obiectivului național de minimum 55% pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială a deșeurilor nepericuloase provenite din construcții și demolări până în anul 2030.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost examinate, deoarece aprobarea proiectului de HG are drept scop protecția sănătății și mediului înconjurător.

Având în vedere faptul că sectorul construcțiilor din Republica Moldova este în expansiune ceea ce contribuie la condiții favorabile pentru creșterea producției de materiale de construcții, precum și pentru izolație termică. Dinamica utilizării materialelor de construcție va continua să fie influențată de circumstanțele regionale cît și de tendințele globale, precum și de digitalizarea proceselor și utilizarea tot mai frecventă a materialelor prietenoase mediului.

Se anticipează o consolidare a pieței, cu accent pe inovație, eficiență energetică și aliniere la standardele europene în corespundere cu Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, precum și cu angajamentele asumate în calitate de țara-candidat al UE, având ca obiectiv creșterea calității mediului, sunt principalele argumente pentru transformarea modului de gestionare a deșeurilor la nivel național. Pentru ca sectorul construcțiilor să *devină mai sustenabil și mai eficient, este esențial ca* :

- autoritățile să adopte un cadru legislativ clar și coerent care să reglementeze procesul de reciclare a deșeurilor, iar reglementările să fie completate de stimulente economice care să sprijine investițiile în tehnologii de reciclare și reutilizare a materialelor pe amplasament.
- optimizarea reciclării deșeurilor din construcții și demolări, prin implementarea unor soluții de reciclare eficiente, susținute de reglementări clare și stimulente economice.

Dacă situația continuă la fel cum este acum, vom continua să avem și costuri economice mari pentru gestionarea DCD, iar curățarea spațiilor publice poluate cu DCD necesită costuri semnificative pentru autorități, fiind afectat și turismul, deoarece imaginea localităților afectate de gunoaie descurajează turiștii.

Dacă ne referim la resursele naturale, acestea vor avea impactare negativă prin utilizarea intensivă a acestora. Gestionarea adecvată a deşeurilor şi a materialelor reciclate provenite din construcții şi demolări - inclusiv manipularea corectă a deșeurilor periculoase are beneficii majore în ceea ce privește sustenabilitatea și calitatea vieții. Aceasta poate însă să aducă beneficii majore şi pentru industria construcțiilor şi industria de reciclare, întrucât încurajează cererea de materiale reciclate provenite din construcții și demolări.

Ținând cont de aspirațiile Moldovei de aderare la Uniunea Europeană, riscăm, în cazul când nu facem nimic în acest domeniu, să nu reușim armonizarea politicilor naționale cu cele europene în domeniul gestionării deșeurilor dar și pe alte sectoare de protecție a mediului. Dacă nu se iau măsuri suplimentare, avînd în vedere tendințele actuale de generare a DCD, iar domeniul construcțiilor este unul dintre sectoarele cu impact major asupra mediului, lipsa inacțiunilor vor conduce la:

- generarea unor cantități însemnate de deșeuri, inclusiv fracții periculoase (azbest, vopseluri, adezivi, gudroane, solvenți, metale grele).
- depozitări ilegale a DCD, valorificare ineficientă și pierderea resurselor care ar putea fi reutilizate sau reciclate. În același timp, deșeurile voluminoase suprasolicită depozitele existente, crescând riscurile pentru sănătatea publică și calitatea mediului.
- costuri economice crescute, ori pierderi anuale estimate de peste 100 miliarde USD în economia globală, asociate de poluarea mediului cu deșeuri.

Opțiunea „a nu face nimic” presupune faptul continuării menținerii situației existente în domeniul gestionării DCD. Așa cum a fost menționat deja, aceasta poate avea efecte negative, cum ar fi poluarea crescută a mediului și epuizarea resurselor naturale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea Regulamentului va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, prin clarificarea atribuțiilor și responsabilităților autorităților publice implicate în gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, consolidarea mecanismelor de monitorizare și control și îmbunătățirea evidenței și raportării datelor privind acest flux de deșeuri.

Proiectul va contribui la creșterea gradului de conformare la cerințele legale în domeniul gestionării deșeurilor, la îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor bazate pe date și la sporirea eficienței activității autorităților de mediu și a autorităților administrației publice

locale. Totodată, reglementarea va facilita monitorizarea atingerii obiectivelor naționale de reutilizare, reciclare și valorificare a deșeurilor din construcții și demolări.

Pentru autoritățile administrației publice locale, proiectul stabilește obligații privind dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor din construcții și demolări provenite de la populație, contribuind la reducerea depozitării necontrolate a acestora și la îmbunătățirea managementului deșeurilor la nivel local.

De asemenea, reglementarea va permite autorităților publice competente să dispună de informații mai exacte privind cantitățile de deșeuri generate, colectate, reciclate, valorificate și eliminate, contribuind la îmbunătățirea procesului de planificare și fundamentare a politicilor publice în domeniul gestionării deșeurilor.

Totodată, proiectul va contribui la reducerea depozitării și abandonării necontrolate a deșeurilor din construcții și demolări, diminuând presiunea asupra autorităților publice responsabile de salubrizare, protecția mediului și remedierea terenurilor afectate de depozitările ilegale.

Implementarea regulamentului va favoriza dezvoltarea economiei circulare în sectorul construcțiilor, creșterea gradului de reutilizare și reciclare a materialelor, reducerea consumului de resurse naturale și diminuarea costurilor de mediu pe termen lung.

În același timp, aplicarea regulamentului poate genera anumite costuri administrative pentru autoritățile publice competente, legate de activitățile de monitorizare, control, gestionare a datelor raportate, informare și asigurare a conformării cu noile cerințe. Aceste activități vor fi realizate în cadrul competențelor instituționale existente și sunt justificate de beneficiile de mediu și sociale rezultate din gestionarea corespunzătoare a deșeurilor din construcții și demolări.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu necesită alocarea unor resurse financiare suplimentare din bugetul public național. Prevederile regulamentului vor fi realizate în limitele competențelor funcționale și ale resurselor financiare aprobate anual autorităților publice responsabile de implementare și monitorizare, inclusiv Ministerului Mediului, Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Activitățile de monitorizare, control, evidență și raportare a datelor privind deșeurile din construcții și demolări vor fi realizate prin mecanismele instituționale existente și prin utilizarea Sistemului Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor” aflat în funcțiune.

Prin urmare, implementarea proiectului nu generează cheltuieli suplimentare asupra bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Totodată, eventualele costuri aferente dezvoltării infrastructurii de colectare, sortare, reciclare și valorificare a deșeurilor din construcții și demolări urmează a fi suportate de operatorii economici implicați și de autoritățile publice competente în cadrul proiectelor investiționale distincte, în funcție de disponibilitatea surselor de finanțare naționale sau externe. La etapa actuală nu sunt identificate necesități de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare pentru punerea în aplicare a prezentului proiect de act normativ.

Totodată, Implementarea regulamentului va contribui indirect la suplinirea veniturilor bugetului public prin dezvoltarea pieței de colectare, sortare, reciclare și valorificare a deșeurilor din construcții și demolări, precum și prin extinderea activităților economice desfășurate în acest sector. Creșterea volumului activităților de valorificare a deșeurilor și dezvoltarea infrastructurii aferente pot genera încasări

suplimentare din impozite și taxe aplicabile activităților economice, veniturilor salariale și tranzacțiilor comerciale.

Introducerea cerințelor de evidență, trasabilitate și raportare a deșeurilor va contribui la reducerea activităților desfășurate în afara cadrului legal și la creșterea gradului de conformare a operatorilor economici, ceea ce poate conduce la sporirea încasărilor fiscale și la o evidență mai exactă a fluxurilor de deșeuri.

De asemenea, creșterea gradului de reutilizare, reciclare și valorificare a materialelor rezultate din construcții și demolări poate reduce necesitatea utilizării resurselor naturale primare și costurile asociate gestionării deșeurilor depozitate, generând economii indirecte pentru sectorul public prin:

- dezvoltarea centrelor de sortare și reciclare;
- apariția unor noi activități economice și locuri de muncă;
- comercializarea materialelor recuperate;
- reducerea economiei informale în sectorul gestionării DCD;
- creșterea volumului de investiții în infrastructura de reciclare;
- posibilitatea finanțării infrastructurii de gestionare a DCD din taxele aferente gestionării deșeurilor.

Aplicarea prevederilor regulamentului creează premise pentru creșterea încasărilor la bugetul public prin dezvoltarea sectorului de gestionare și valorificare a deșeurilor din construcții și demolări, concomitent cu reducerea costurilor publice generate de depozitarea necontrolată și remedierea impactului asupra mediului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va genera un impact pozitiv asupra sectorului privat prin stabilirea unor cerințe clare și previzibile privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, contribuind la creșterea responsabilității operatorilor economici, dezvoltarea serviciilor de colectare, transport și valorificare a deșeurilor, precum și la stimularea investițiilor în infrastructura de reciclare și recuperare a materialelor.

Totodată, aplicarea cerințelor regulamentului poate implica anumite costuri de conformare pentru investitori, antreprenori și operatorii economici implicați în activități de construcție și demolare, însă acestea sunt justificate prin reducerea riscurilor de mediu, utilizarea mai eficientă a resurselor și crearea unor condiții concurențiale echitabile pe piață. Cerințele propuse pot genera costuri moderate de conformare pentru operatorii economici, compensate de beneficiile economice și de mediu pe termen lung.

Impactul direct va fi resimțit de:

- întreprinderile din sectorul construcțiilor și demolărilor;
- dezvoltatorii imobiliari și investitorii în proiecte de construcții;
- operatorii care prestează servicii de colectare, transport și tratare a deșeurilor;
- operatorii economici care desfășoară activități de reciclare și valorificare a deșeurilor de construcții și demolări.

Totodată, proiectul poate genera oportunități economice pentru întreprinderile care dezvoltă capacități de reutilizare, reciclare și valorificare a materialelor recuperate. Pentru întreprinderile mari, cerințele prevăzute de proiect sunt compatibile cu practicile existente de management al deșeurilor și pot fi integrate relativ ușor în procesele operaționale, iar pentru

întreprinderile mici și mijlocii, impactul poate fi mai pronunțat, având în vedere resursele administrative și financiare mai reduse disponibile pentru asigurarea conformării. Cu toate acestea, obligațiile instituite prin proiect sunt proporționale cu activitățile desfășurate și nu generează bariere excesive pentru desfășurarea activității economice.

La nivel național, impactul va fi relativ uniform, totuși, în unele regiuni pot exista costuri logistice suplimentare asociate transportării deșeurilor către instalațiile autorizate de valorificare sau eliminare, în funcție de gradul de dezvoltare a infrastructurii de gestionare a deșeurilor.

Pe termen mediu și lung, proiectul este de natură să stimuleze dezvoltarea infrastructurii regionale de colectare și tratare a deșeurilor provenite din construcții și demolări. Proiectul poate genera pentru operatorii economici următoarele categorii de costuri:

- elaborarea și implementarea Planului de gestionare a deșeurilor pe șantier;
- organizarea colectării separate a diferitelor fluxuri de deșeuri;
- instruirea personalului responsabil;
- evidența cantităților de deșeuri generate și gestionate;
- transportarea deșeurilor către instalații autorizate;
- contractarea serviciilor de valorificare sau eliminare a deșeurilor.

Costurile administrative sunt estimate ca fiind limitate și vor rezulta în principal din evidența documentară, raportarea informațiilor și păstrarea documentelor justificative privind gestionarea deșeurilor. Deși proiectul implică anumite costuri de conformare pentru mediul de afaceri, beneficiile anticipate depășesc costurile asociate implementării, prin reducerea eliminării necontrolate a deșeurilor, creșterea gradului de reutilizare și reciclare a materialelor, dezvoltarea pieței serviciilor de gestionare a deșeurilor și asigurarea unui cadru concurențial mai transparent și mai predictibil pentru operatorii economici.

La această etapă nu pot fi cuantificate cu exactitate costurile financiare suportate de operatorii economici, acestea urmând să varieze în funcție de amploarea proiectelor de construcții și demolări, volumul deșeurilor generate, amplasamentul obiectivelor și soluțiile de gestionare aplicate. Totuși, nu se estimează costuri disproporționate pentru IMM-uri, iar cerințele instituite sunt necesare pentru asigurarea unui management corespunzător al deșeurilor și prevenirea impactului negativ asupra mediului și sănătății populației.

Inițiativa ar trebui privită în contextul mai amplu al tranziției către o economie circulară. Aceasta va sprijini soluții inovatoare pentru noile modele de afaceri pentru dezvoltarea materiilor reciclabile. Această schimbare sistemică și această înlocuire de materii prime vor promova, de asemenea, apariția unor alternative bazate pe biomaterii și a unei bioeconomii inovatoare, oferind oportunități noi întreprinderilor și asigurând soluții mai practice pentru consumatori.

Mai jos este o prezentare a impactului reflectat în analiza de impact elaborată de instituțiile UE:

Taxă pe depozitare de deșeuri (eșalonată) pentru a descuraja eliminarea deșeurilor și a crea un fond de reciclare. Exemplele arată că taxele/tarifele schimbă eficient comportamentul atunci când sunt aplicate.
Subvenții de capital specifice / împrumuturi cu dobândă mică pentru instalații de sortare/reciclare (cofinanțare din fonduri UE, IFI-uri, obligațiuni verzi naționale).

Stimulente pentru achiziții publice : se impune un conținut minim de reciclat în construcțiile publice pentru a genera cerere (experiența UE).

Proiecte de asistență tehnică: centre naționale/regionale de reutilizare și formare pentru contractorii de demolare selectivă; materiale pentru construcții publice majore.

4.4. Impactul social

· Sănătatea publică:
  - Expunere redusă la substanțe chimice periculoase prezente in materiale de construcție.
· Schimbarea comportamentului:
  - Încurajează obiceiuri de consum mai durabile și participarea sporită la sisteme de reciclare/reutilizare.
· Conștientizare publică:
  - Campaniile de informare, etichetarea și măsurile vizibile sporesc conștientizarea problemelor de mediu.
· Aspecte de echitate:
  - Tranziția poate afecta diferit grupurile cu venituri mici, în funcție de costul și accesibilitatea alternativelor.
· Schimbări pe piața muncii:
  - Dezvoltarea sistemelor de demolare selectivă și reutilizare a DCD.
· Beneficii pentru turism și comunități:
  - Plaje și spații publice mai curate îmbunătățesc calitatea vieții și veniturile din turism.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Protecția datelor cu caracter personal, în ceea ce privește proiectul de HG va fi asigurată în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nominalizat asigură echitatea și egalitatea de gen prin reducerea riscurilor prezentate de unele substanțe chimice și îmbunătățirea calității vieții tuturor persoanelor, indiferent de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Sustenabilitatea a devenit o prioritate esențială în toate domeniile de activitate, iar sectorul construcțiilor nu face excepție. În contextul construcțiilor industriale civile și construcțiilor industriale mari, aspectele de mediu capătă o importanță tot mai mare, având impact atât asupra mediului înconjurător, cât și asupra comunităților locale. Fie că discutăm despre utilizarea eficientă a resurselor sau reducerea emisiilor de carbon, implementarea principiilor de sustenabilitate în procesul de construcție este crucială pentru a asigura un viitor mai verde și mai sănătos.

Unul dintre cele mai relevante aspecte legate de mediul înconjurător în domeniul construcțiilor este gestionarea deșeurilor. Proiectele de mari dimensiuni generează cantități semnificative de moloz și materiale de construcție, iar reciclarea și reutilizarea acestora sunt esențiale. Implementarea unor tehnologii moderne de sortare și procesare a deșeurilor poate reduce considerabil impactul negativ asupra mediului. De asemenea, alegerea materialelor de construcție ecologice, care sunt durabile și au un impact redus asupra mediului, devine o practică din ce în ce mai frecventă în rândul dezvoltatorilor.

Pe lângă gestionarea deșeurilor, eficiența energetică este un alt aspect major. Clădirile de birouri sau fabricile construite recent sunt dotate cu soluții inovatoare care permit reducerea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră. Utilizarea tehnologiilor de energie regenerabilă, cum ar fi panourile solare sau turbinele eoliene, este o modalitate eficientă de a

asigura energie curată pentru „construcții industriale mari”, contribuind astfel la combaterea schimbărilor climatice.

Sustenabilitatea și aspectele de mediu sunt esențiale în dezvoltarea construcțiilor industriale civile și mari. Într-o lume în care provocările ecologice devin tot mai presante, adoptarea unor practici durabile nu este doar o opțiune, ci o necesitate. Prin integrarea acestor practici în procesul de construcție, putem contribui la construirea unui viitor mai durabil și prosper pentru generațiile viitoare.

În concluzie, impactul asupra mediului cauzat de construcțiile industriale civile și mari reprezintă o provocare complexă, dar nu insurmontabilă. Investițiile în tehnologii verzi, planificarea inteligentă și colaborarea între dezvoltatori, autorități și comunități pot conduce la soluții inovatoare și sustenabile. Adoptarea unei abordări proactive în ceea ce privește protecția mediului este esențială pentru a asigura un viitor durabil și echitabil pentru toate generațiile viitoare.

Industria construcțiilor are un mare impact asupra mediului. De la extracția resurselor naturale la emisii de carbon, totul contează. Dar, progresele recente îndreaptă către reducerea amprentei ecologice.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea reglementării aspectelor ce țin de domeniul național de reglementare și nu urmărește transpunerea, implementarea sau punerea în aplicare a vreunui act juridic al Uniunii Europene. Prin urmare, nu sunt necesare măsuri normative pentru transpunerea legislației UE în cadrul prezentului proiect.

5.2 Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul actului normativ nu urmărește crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene, nefiind elaborat în scopul implementării sau punerii în aplicare a vreunui act juridic al UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de act normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului https://mediu.gov.md/ro/anunturi-privind-consultarea-publice-proiectelor-de-hotarare și pe platforma www.particip.gov.md Acesta poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15517
Având în vedere complexitatea structurală a prezentului proiect și necesitatea corelării acestuia cu competențele autorităților de resort, la data de 18 februarie 2026 a fost organizată o întrunire de lucru extinsă cu participarea specialiștilor din domeniul construcției pentru a pune în discuție elaborarea proiectului. La întrunire au participat 25 de persoane, reprezentanți din cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Federația Patronatului din Construcții și Producerea Materialelor de Construcții, Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism,

Construcții și Locuințe, mediu de afaceri care produc material de construcții, inclusiv și dezvoltatori ai sectorului.

În temeiul prevederilor art. 32, alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost plasat, pentru consultare publică, pe pagina oficială web a Ministerului Mediului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizelor în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Secțiunea va fi completată după expertizarea de către Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție și Centrul de Armonizare a Legislației, în conformitate cu procedura corespunzătoare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent prin dezvoltarea și detalierea mecanismelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și ale Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Necesitatea adoptării acestuia derivă inclusiv din prevederile art. 59^1 din Legea nr. 209/2016, care instituie obligația Guvernului de a aproba mecanismul de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Deși cadrul legislativ existent stabilește principiile generale, responsabilitățile de bază ale deținătorilor de deșeuri, obligațiile autorităților publice și cerințele privind autorizarea și trasabilitatea deșeurilor, acesta nu reglementează în mod suficient aspectele tehnice și procedurale specifice gestionării deșeurilor din construcții și demolări. În acest sens, proiectul vine să detalieze categoriile de deșeuri din construcții și demolări, cerințele privind colectarea separată și sortarea la sursă, condițiile de reutilizare, reciclare și valorificare a materialelor rezultate, responsabilitățile participanților implicați în procesul de gestionare a acestora, precum și mecanismele de evidență și trasabilitate.

Totodată, proiectul asigură corelarea cerințelor stabilite prin Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 referitoare la proiectarea, executarea și demolarea construcțiilor cu obligațiile privind gestionarea deșeurilor generate pe parcursul acestor activități. Regulamentul stabilește mecanisme practice de implementare a obligațiilor privind elaborarea planurilor de gestionare a deșeurilor, demolarea selectivă, gestionarea materialelor periculoase, monitorizarea fluxurilor de deșeuri și valorificarea materialelor recuperate.

În același timp, proiectul completează și dezvoltă cadrul normativ secundar existent, inclusiv reglementările privind depozitarea deșeurilor și gestionarea deșeurilor inerte, fără a genera suprapuneri sau contradicții normative. Prevederile acestuia au caracter complementar și urmăresc asigurarea unei aplicări uniforme a legislației în domeniul gestionării deșeurilor din construcții și demolări pe întreg teritoriul țării.

Adoptarea proiectului nu necesită modificarea, completarea sau abrogarea altor acte normative, acesta reprezentând un act normativ nou care detaliază și operaționalizează prevederile legislației primare și ale cadrului normativ conex din domeniul gestionării deșeurilor și construcțiilor.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului va fi realizată prin aplicarea coordonată a măsurilor prevăzute de Regulament de către autoritățile publice centrale și locale, precum și de

către operatorii economici implicați în activitățile de construcție, demolare, colectare, transport, reutilizare, reciclare, valorificare și eliminare a deșeurilor din construcții și demolări.

Ministerul Mediului, în limitele competențelor sale, va asigura coordonarea procesului de implementare a cadrului normativ și monitorizarea aplicării acestuia la nivel național. Inspectoratul pentru Protecția Mediului va exercita controlul respectării cerințelor de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări, inclusiv a obligațiilor privind colectarea separată, trasabilitatea și predarea deșeurilor către operatori autorizați.

Agenția de Mediu va asigura exercitarea atribuțiilor ce țin de autorizarea activităților de gestionare a deșeurilor și administrarea mecanismelor de evidență și raportare stabilite de legislație.

Autoritățile administrației publice locale vor contribui la implementarea prevederilor regulamentului prin dezvoltarea infrastructurii necesare gestionării deșeurilor din construcții și demolări, identificarea amplasamentelor corespunzătoare și facilitarea organizării sistemelor de colectare și gestionare a acestora în conformitate cu competențele prevăzute de legislație.

Investitorii, beneficiarii, proprietarii construcțiilor, proiectanții, antreprenorii și operatorii autorizați vor fi responsabili de aplicarea măsurilor specifice prevăzute de regulament, inclusiv elaborarea și implementarea planurilor de gestionare a deșeurilor, organizarea demolării selective, asigurarea colectării separate a fluxurilor de deșeuri, evidența cantităților generate și valorificarea acestora în condițiile prevăzute de legislație.

Monitorizarea performanței actului normativ se va realiza prin evaluarea periodică a indicatorilor privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, inclusiv:

- cantitățile de deșeuri din construcții și demolări generate anual;
- cantitățile de deșeuri reutilizate, reciclate și valorificate;
- ponderea deșeurilor direcționate către operațiuni de valorificare comparativ cu cele eliminate;
- numărul planurilor de gestionare a deșeurilor elaborate și implementate;
- numărul operatorilor autorizați implicați în gestionarea deșeurilor din construcții și demolări;
- numărul neconformităților constatate în cadrul activităților de control.

Măsurarea performanței regulamentului va fi realizată anual, pe baza datelor raportate de operatorii economici și de autoritățile competente în domeniul gestionării deșeurilor, iar rezultatele vor servi la evaluarea eficienței măsurilor adoptate și la identificarea eventualelor necesități de ajustare a cadrului normativ.

Implementarea proiectului nu presupune instituirea unor autorități noi sau atribuirea unor competențe suplimentare în afara cadrului instituțional existent, responsabilitățile necesare aplicării regulamentului fiind exercitate de autoritățile și instituțiile deja competente în domeniul gestionării deșeurilor, protecției mediului și autorizării activităților din sectorul construcțiilor.

Secretar de Stat **Grigore STRATULAT**

Anexa nr.2
la Regulamentul privind armonizarea legislaţiei
Republicii Moldova cu legislaţia Uniunii Europene

MODELE ALE TABELULUI DE CONCORDANŢĂ

Modelul 1

Tabel de concordanţă
pentru documentarea transpunerii directivelor Uniunii Europene

TABEL DE CONCORDANŢĂ

1. Actul Uniunii Europene	**Directiva 87/217/CEE a Consiliului din 19 martie 87 privind prevenirea și reducerea poluării mediului cu azbest (CELEX: 31987L0217)** (Tipul, numărul, instituţia emitentă, data, titlul, numărul CELEX, ultima modificare)
2. Proiectul actului normativ naţional	**Proiectul Regulamentului privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări** (Tipul şi titlul proiectului/actului normativ; pentru actele normative în vigoare - data adoptării, a publicării şi a intrării în vigoare)
3. Gradul general de compatibilitate	**Parțial compatibil** (Unul dintre gradele de compatibilitate prevăzute la subpct. 72.1 din Regulamentul privind armonizarea legislaţiei Republicii Moldova cu legislaţia Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.497/2026)
4. Autoritatea responsabilă/grupul de lucru/persoana responsabilă	**Ministerul Mediului, Rodica Popriţac, șefă interimară Direcția Politici de Gestionare a deșeurilor și a siturilor contaminate** (Denumirea autorităţii responsabile/componenţa grupului de lucru/numele, prenumele şi funcţia persoanei responsabile)
5. Data întocmirii/actualizării	**16 octombrie 2026** (Data)

6. Prevederile actului Uniunii Europene	7. Prevederile proiectului actului normativ naţional	8. Prevederile actului/actelor normativ(e) naţional(e)	9. Calificativul de compatibilitate	10. Observaţii/ justificări
Articolul 1 (1) Obiectivul prezentei directi este de a stabili măsuri și de suplimenta dispozițiile deja vigoare, în vederea prevenirii reducerii poluării cu azbest, interesul protecției sănătății uma și a mediului. (2) Prezenta directivă se aplică fă a aduce atingere dispoziții prevăzute de Directi 83/477/CEE.	90. Utilizarea azbestului și a materialelor care conțin azbest în construcții este interzisă conform Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale. Lucrările de construcții, inclusiv activitățile de renovare și demolare și gestionarea DCD prezintă un risc sporit de expunere la azbest, ca urmare a utilizării istorice pe scară largă a produselor cu conținut de azbest în sectorul construcțiilor. 95. Executantul lucrărilor de demolare și de înlăturare a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că: a)se evită generarea și dispersarea fibrelor sau a prafului de azbest în aer pentru a nu provoacă o poluarea mediului cu azbest. b) în timpul transportului și al stocării, fibrele sau praful de azbest nu sunt eliberate în mediu și nici lichidele contaminate cu azbest nu se scurg în mediul înconjurător; c)deșeurile sunt ambalate, etichetate și, după caz, acoperite, astfel încât		***Parțial compatibil***	Art. 1 alin. (1): obiectivul de prevenire a poluării cu azbest este reflectat pentru lucrările de demolare și gestionarea DCD, nu pentru toate activitățile reglementate de directivă. Art. 1 alin. (2): pct. 97 trimite la HG nr. 244/2013 privind protecția lucrătorilor. Pentru compatibilitatea completă se verifică și actele aplicabile instalațiilor industriale.

	să se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu. 97. Cerințele privind instruirea, protecția sănătății și securitatea lucrătorilor sunt stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 244/2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă.			
Articolul 2 În sensul prezentei directive: Azbest reprezintă următorii silicați fibroși: - crocidolit (azbest albastru); - actinolit; - antofilit; - crisolit (azbest alb); - amosit (azbest brun); - tremolit. Azbest brut reprezintă: produsul rezultat din sfărâmarea primară a minereului de azbest. 3.Utilizarea azbestului reprezintă:activități care implică manipularea unei cantități mai mari de 100 kg de azbest brut pe an și care se referă la: (a) producerea de minereu de azbest brut, cu excepția oricărui proces direct asociat extracției de minereu și/sau (b) fabricarea și finisarea industrială a următoarelor produse folosind			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale

azbest brut: azbociment sau produse din azbociment, produse de fricțiune pe bază de azbest, filtre din azbest, textile din azbest, hârtie și carton din azbest, rosturi din azbest, ambalaje și materiale de rezistență din azbest, pardoseli din azbest, filere din azbest etc. 4. Prelucrarea produselor ce conțin azbest reprezintă:alte activități decât utilizarea azbestului, care sunt răspunzătoare de eliberarea azbestului în mediu. 5. Deșeuri reprezintă:orice substanță sau obiect, definite la articolul 1 din Directiva 75/442/CEE (1).				
Articolul 3 (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că emisiile de azbest în aer, evacuările de azbest în mediul acvatic și deșeurile solide din azbest sunt, atât cât este posibil din punct de vedere practic, reduse la sursă și prevenite. În cazul utilizării azbestului, aceste măsuri ar trebui să determine utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile care nu presupun costuri excesive, inclusiv, dacă este cazul, reciclarea sau tratarea.	40. Documentația de proiect de desființare a construcțiilor include cel puțin măsuri privind: a) siguranța și securitatea construcției supuse demolării și protecția construcțiilor învecinate; b) protecția sănătății și securității lucrătorilor; c) reducerea emisiilor (praf, zgomot, vibrații) și prevenirea poluării generate de lucrările de demolare; d) protecția solului și a apelor; e) gestionarea deșeurilor de construcții și demolări pe fluxuri (separare, stocare temporară,		***Parțial compatibil***	Art. 3 alin. (1) este reflectat numai pentru demolări, DCD și prevenirea eliberării fibrelor de azbest în mediu. Obligația de a aplica cele mai bune tehnologii disponibile la utilizarea industrială a azbestului și dispoziția pentru

(2) În cazul instalațiilor existente, cerința de la alineatul (1), conform căreia trebuie să se utilizeze cele mai bune tehnologii disponibile care nu presupun costuri excesive pentru reducerea și eliminarea emisiilor de azbest în aer, se aplică ținând seama de elementele prevăzute la articolul 13 din Directiva 84/360/CEE.	transport, predare); f) monitorizarea și raportarea impactului asupra mediului. 44. Pentru metodele de demolare/demontare care pot genera emisii de praf, utilizarea apei, a echipamentelor de umectare și/sau a sistemelor de aspirare este obligatorie, în vederea prevenirii dispersării particulelor, în special la manipularea materialelor susceptibile de a conține substanțe periculoase (de exemplu, azbest). Executantul aplică măsuri de protecție a vecinătăților (praf/vibrații/șocuri, acces), conform obligațiilor prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. 47. Executantul lucrărilor de decontaminare și demolare are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru: a) prevenirea eliberării de substanțe periculoase și microplastice în mediu; b) protejarea sănătății și securității lucrătorilor implicați în gestionarea DCD;			instalațiile existente de la alin. (2) nu sunt reglementate prin proiect.

	c) respectarea cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă și protecția mediului. 91. Deșeurile din construcții și demolări care conțin azbest sunt clasificate drept deșeuri periculoase, în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și sunt eliminate prin depozitare controlată, în depozite autorizate. 95. Executantul lucrărilor de demolare și de înlăturare a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că: a)se evită generarea și dispersarea fibrelor sau a prafului de azbest în aer pentru a nu provoacă o poluarea mediului cu azbest. b) în timpul transportului și al stocării, fibrele sau praful de azbest nu sunt eliberate în mediu și nici lichidele contaminate cu azbest nu se scurg în mediul înconjurător; c)deșeurile sunt ambalate, etichetate și, după caz, acoperite, astfel încât			

	să se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu.			
Articolul 4 (1) Fără a aduce atingere articolului 3, statele membre iau măsurile necesare, astfel încât concentrația azbestului emis prin intermediul căilor de evacuare în aer în timpul utilizării azbestului să nu depășească o valoare limită de 0,1 mg/m3 (miligrame de azbest pe m3 de aer evacuat). (2) Statele membre pot excepta de la obligația menționată la alineatul (1) instalațiile cu emisii gazoase totale de mai puțin de 5 000 m3/h, dacă evacuarea de azbest în aer nu depășește în nici un moment 0,5 g/h în condiții normale de funcționare. La aplicarea acestei exceptări, autoritățile competente ale statelor membre iau măsurile necesare pentru a asigura că pragurile menționate la alineatul (1) nu sunt depășite.			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale
Articolul 5 Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că: (a) orice efluent apos rezultat din fabricarea azbocimentului este reciclat. Dacă această reciclare nu este eficientă din punct de vedere economic, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale

eliminarea deșeurilor lichide cu conținut de azbest nu determină poluarea mediului acvatic și a altor sectoare, inclusiv aerul. În acest scop: - se aplică o valoare limită de 30 grame de substanță în suspensie totală pe m3 de efluent apos evacuat; - autoritățile competente ale statelor membre precizează, pentru fiecare instalație în cauză, volumul evacuărilor în apă al cantității totale de substanțe în suspensie evacuate pe tona de produs, luând în considerare situația specifică a instalației. Aceste limite se aplică în punctul în care apele reziduale părăsesc instalația industrială; (b) orice efluent apos care rezultă din fabricarea hârtiei sau a cartonului din azbest este reciclat. Cu toate acestea, evacuarea efluentului apos care nu conține mai mult de 30 de grame de substanțe în suspensie pe m3 de apă poate fi autorizată în timpul depoluării sau al întreținerii de rutină a instalației				
Articolul 6 (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că se efectuează cu regularitate măsurări ale emisiilor în aer și ale evacuărilor efluentului apos de la instalațiile pentru care se aplică valorile limită prevăzute la articolele 4 și 5.			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale

(2) În scopul controlării respectării valorilor limită amintite, procedurile și metodele de prelevare de probe și analiză trebuie să fie în conformitate cu cele descrise în anexă sau cu orice altă procedură sau metodă cu rezultate echivalente. (3) Comisiei îi sunt notificate de statele membre procedurile și metodele pe care le folosesc, împreună cu informațiile relevante, care să ateste justețea unor astfel de proceduri și metode. Pe baza acestor informații, Comisia va revizui echivalența diferitelor proceduri și metode și va prezenta Consiliului un raport în acest sens după cinci ani de la notificarea prezentei directive.				
Articolul 7 Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că: - activitățile care implică prelucrarea produselor care conțin azbest nu provoacă o poluare semnificativă a mediului cu fibre sau praf de azbest; - demolarea construcțiilor, a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest și îndepărtarea din acestea a azbestului sau a materialelor ce conțin azbest, implicând înlăturarea fibrelor sau a prafului de azbest, nu provoacă o poluare semnificativă a mediului cu	9. PGDȘ include, în mod obligatoriu, următoarele elemente: a) datele de identificare ale generatorului de deșeuri și ale persoanei responsabile de managementul deșeurilor pe șantier; b) identificarea tipurilor de deșeuri estimate a fi generate, clasificate conform codurilor din Lista deșeurilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 99/2018; c) cantitățile estimate pentru fiecare tip de deșeu (nepericuloase și periculoase);		***Compatibil***	Cerințele privind auditul, PGDȘ, îndepărtarea prioritară a azbestului, reducerea prafului și măsurile de protecție corespund activităților de demolare/îndepărtare descrise în art. 7. Pentru prima liniuță, care acoperă și alte

azbest; în acest scop, trebuie să se aibă grijă ca planul de lucru prevăzut la articolul 12 din Directiva 83/477/CEE să prevadă introducerea tuturor măsurilor preventive necesare în acest scop.	d) metodologia de demolare selectivă (succesiunea tehnologică) care să prioritizeze extragerea materialelor reutilizabile și sortarea la sursă a fracțiilor: lemn, materiale minerale, metal, sticlă, plastic și ghips; e) măsurile de prevenire a generării deșeurilor prin demontarea elementelor care pot fi reutilizate direct, înainte de începerea operațiunilor de demolare propriu-zisă, evaluarea posibilității de valorificare pe loc (ex. concasarea betonului nepericulos pentru rambleiere pe același șantier), conform condițiilor de la art. 14 alin. (1^1) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile; f) măsurile pentru manipularea în siguranță a deșeurilor periculoase (ex. azbest, mercur, PCB), conform cerințelor specifice de etichetare și ambalare, indicate în art.22 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile; g) identificarea spațiilor de stocare temporară pe șantier, dotate corespunzător pentru a preveni poluarea solului sau a apelor; h) lista operatorilor economici autorizați selectați pentru transportul și tratarea fiecărui flux de deșeuri; i) procedura de evidență cronologică, inclusiv obligația de raportare în SIA MD, conform art. 33 din Legea nr. 209/2016, precum și păstrarea			operațiuni de prelucrare a produselor cu azbest, proiectul are un domeniu mai restrâns. Legătura cu planul de lucru în domeniul SSM se realizează prin pct. 97 și HG nr. 244/2013, ale cărei prevederi trebuie verificate separat.

	documentelor referitoare la transportul deșeurilor pe o perioadă de 5 ani de la data începerii transportului, conform art. 45 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 209/2016. 14. Auditul anterior demolării are ca scop: a) identificarea potențialului de prevenire, reutilizare, reciclare și valorificare a materialelor și componentelor; b) identificarea și localizarea substanțelor periculoase și a fluxurilor de deșeuri periculoase; c) fundamentarea măsurilor de separare, manipulare, depozitare temporară, transport și tratare a DCD. 19. Auditul anterior demolării identifică, în mod obligatoriu, materialele și substanțele periculoase, inclusiv, dar fără a se limita la: azbest, plumb, crom, bifenili policlorurați (PCB), substanțe per- și polifluoroalchilice (PFOS și PFOA), și recomandă opțiunile adecvate de gestionare, reutilizare, reciclare sau eliminare a acestora. 27. Raportul de audit anterior demolării face parte din documentația de proiect și se întocmește anterior solicitării autorizației de desființare.			

	Raportul de audit include, în mod obligatoriu: a) tipurile de deșeuri clasificate conform Listei deșeurilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 501/2018, cu indicarea codurilor de deșeuri; b) cantitățile estimate de DCD, exprimate în tone și/sau metri cubi; c) amplasarea materialelor și a produselor pentru construcții existente; d) evaluarea calității materialelor și a potențialelor impurități; e) identificarea substanțelor periculoase, localizarea acestora și recomandări privind măsuri de precauție, demontare selectivă și opțiuni de tratare; f) recomandări privind separarea, manipularea, reutilizarea, reciclarea pe amplasament și în afara amplasamentului, valorificarea energetică asociată. 35. Executantul lucrărilor de desființare, de demolare, de demontare, parțială sau totală, și renovare majoră a construcțiilor, are obligația: a) să aplice demolarea selectivă și/sau demontarea controlată, în măsura posibilului tehnic și economic, în vederea maximizării reutilizării,			

	pregătirii pentru reutilizare și reciclării; b) să asigure îndepărtarea, manipularea și gestionarea în condiții de siguranță a substanțelor și amestecurilor periculoase identificate prin audit; c) să organizeze colectarea separată la sursă și să prevină contaminarea fracțiunilor reciclabile. 40. Documentația de proiect de desființare a construcțiilor include cel puțin măsuri privind: a) siguranța și securitatea construcției supuse demolării și protecția construcțiilor învecinate; b) protecția sănătății și securității lucrătorilor; c) reducerea emisiilor (praf, zgomot, vibrații) și prevenirea poluării generate de lucrările de demolare; d) protecția solului și a apelor; e) gestionarea deșeurilor de construcții și demolări pe fluxuri (separare, stocare temporară, transport, predare); f) monitorizarea și raportarea impactului asupra mediului. 42. În cazul în care auditul a identificat prezența substanțelor/materialelor periculoase, acestea se îndepărtează prioritar, înaintea demolării propriu-zise, pentru			

	prevenirea poluării și protecția sănătății lucrătorilor. 43. Activitățile de identificare, îndepărtare, manipulare și decontaminare se efectuează de către operatori economici care au dreptul legal de a desfășura astfel de activități, inclusiv, după caz, operatori autorizați pentru gestionarea deșeurilor conform art. 25 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, în funcție de tipul fluxului/pericolului. Lista orientativă a materialelor DCD cu conținut periculos care se îndepărtează înainte de demolare este prevăzută în anexa nr. 2. 44. Pentru metodele de demolare/demontare care pot genera emisii de praf, utilizarea apei, a echipamentelor de umectare și/sau a sistemelor de aspirare este obligatorie, în vederea prevenirii dispersării particulelor, în special la manipularea materialelor susceptibile de a conține substanțe periculoase (de exemplu, azbest). Executantul aplică măsuri de protecție a vecinătăților (praf/vibrații/șocuri, acces), conform obligațiilor prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.			

	47. Executantul lucrărilor de decontaminare și demolare are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru: a) prevenirea eliberării de substanțe periculoase și microplastice în mediu; b) protejarea sănătății și securității lucrătorilor implicați în gestionarea DCD; c) respectarea cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă și protecția mediului. 92. Proprietarul construcției se asigură că înainte de începerea lucrărilor de demolare sau renovare majoră, este realizată identificarea materialelor care conțin azbest, în cadrul auditului anterior demolării. 93. Executantul lucrărilor de demolare asigură: a) identificarea și îndepărtarea materialelor care conțin azbest înainte de demolarea propriu-zisă, ori de câte ori este tehnic posibil; b) separarea în timpul demolării a structurilor și instalațiilor care conțin azbest pe durata lucrărilor; c) manipularea și gestionarea acestora în condiții de siguranță. 94. Prezentarea orientativă a locurilor în care se poate găsi azbest în			

	construcțiile industriale și rezidențiale este inclusă în anexa nr.4 95. Executantul lucrărilor de demolare și de înlăturare a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că: a)se evită generarea și dispersarea fibrelor sau a prafului de azbest în aer pentru a nu provoacă o poluarea mediului cu azbest. b) în timpul transportului și al stocării, fibrele sau praful de azbest nu sunt eliberate în mediu și nici lichidele contaminate cu azbest nu se scurg în mediul înconjurător; c)deșeurile sunt ambalate, etichetate și, după caz, acoperite, astfel încât să se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu. 96. Lucrările de îndepărtare a materialelor care conțin azbest se execută exclusiv de către: a) operatori autorizați pentru acest tip de activitate; b) personal calificat, care deține certificate de instruire privind măsurile de siguranță în operațiunile de îndepărtare a azbestului. 97. Cerințele privind instruirea, protecția sănătății și securitatea			

	lucrătorilor sunt stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 244/2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă.			
Articolul 8 Fără a aduce atingere Directivei 78/319/CEE (2), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 1985, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că: - în cursul transportului și al depozitării deșeurilor care conțin fibre sau praf de azbest, astfel de fibre sau prafuri nu sunt evacuate în aer și nici lichidele care conțin fibre de azbest nu se scurg în mediul înconjurător; - dacă deșeurile care conțin fibre sau praf de azbest sunt în depozite controlate în spații special amenajate, aceste deșeuri sunt astfel tratate, ambalate sau acoperite, în funcție de condițiile locale, încât să se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu.	51. Deșeurile periculoase se păstrează separat, în recipiente sau ambalaje recomandate de audit, etichetate conform art.22 din Legea 209/2016, cu acces controlat în zona dedicată stocări acestor deșeuri. 65. Deșeurile din construcții și demolări sunt transportate către locurile de stocare sau către instalațiile de tratare în condiții de siguranță și în conformitate cu prevederile art. 45 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, exclusiv de către operatori înregistrați sau autorizați, conform art. 28 din aceeași lege. 66. Deșeurile din construcții și demolări care conțin substanțe periculoase, inclusiv, dar fără a se limita la: gips cu impurități, materiale impregnate cu PVC, vopsele cu solvenți, azbest, gudron, bifenili policlorurați (PCB), plumb, componente electrice care conțin mercur, materiale izolatoare care conțin substanțe periculoase, sunt		***Compatibil***	Pct. 95 lit. b) interzice eliberarea fibrelor/prafului și scurgerile lichidelor contaminate în timpul transportului și stocării; lit. c) cere ambalare, etichetare și, după caz, acoperire. Pct. 91 prevede depozitarea controlată în depozite autorizate. Corespondența este directă pentru fluxurile DCD cu azbest; condițiile tehnice de acceptare la depozit se verifică în reglementările speciale privind depozitarea deșeurilor.

	colectate separat, etichetate corespunzător conform art.22 al Legii 209/2016 privind deșeurile și predate exclusiv operatorilor autorizați pentru gestionarea deșeurilor periculoase. 70. Amplasamentele de stocare temporară a DCD sunt: a) delimitate și semnalizate corespunzător; b) impermeabilizate, în cazul fracțiilor care pot genera levigat; c) dotate cu sisteme de prevenire a eroziunii și a dispersării materialelor; d) organizate astfel încât să permită separarea fracțiilor de deșeuri. 71. Executantul lucrărilor de construcție, renovare sau demolare planifică, pentru fiecare șantier: a) spații dedicate pentru stocarea separată a DCD; b) logistică adecvată pentru sortare, prelucrare, ambalare și stocare; c) condiții care să asigure menținerea calității materialelor destinate reutilizării; d) măsuri speciale pentru manipularea și eliminarea substanțelor periculoase. 74. Fiecare transport de DCD este însoțit de formularul de identificare pentru transferul, valorificarea și/sau eliminarea deșeurilor, prevăzut în			

	secțiunea a 2-a din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 411/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind transferurile de deșeuri. Documentele referitoare la transportul deșeurilor se păstrează 5 ani de la data începerii transportului și sunt prezentate autorităților de control la solicitare. 91. Deșeurile din construcții și demolări care conțin azbest sunt clasificate drept deșeuri periculoase, în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și sunt eliminate prin depozitare controlată, în depozite autorizate. 95. Executantul lucrărilor de demolare și de înlăturare a structurilor și a instalațiilor care conțin azbest întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că: a)se evită generarea și dispersarea fibrelor sau a prafului de azbest în aer pentru a nu provoacă o poluarea mediului cu azbest. b) în timpul transportului și al stocării, fibrele sau praful de azbest nu sunt eliberate în mediu și nici lichidele contaminate cu azbest nu se scurg în mediul înconjurător; c)deșeurile sunt ambalate, etichetate și, după caz, acoperite, astfel încât să			

	se prevină eliberarea particulelor de azbest în mediu.			
Articolul 9 În scopul protecției sănătății și a mediului, un stat membru poate introduce dispoziții mai stricte decât cele ale prezentei directive, în conformitate cu condițiile prevăzute de tratat.			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale
Articolul 10 Procedura prevăzută la articolele 11 și 12 este stabilită pentru adaptarea anexei la progresul tehnic și trebuie să fie respectată pentru orice modificare a metodelor de prelevare de probe și analiză menționate în anexă. Această adaptare nu trebuie să ducă la nici o modificare, directă sau indirectă, a valorilor limită indicate la articolele 4 și 5.			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale
Articolul 11 Se constituie un Comitet pentru adaptarea prezentei directive la progresul științific și tehnic, denumit în continuare „Comitetul”, format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.			***Incompatibil***	Prevedere ce vizează comitet al Comisiei Uniunii Europene.
Articolul 12 (1) Comisia este asistată de Comitetul pentru adaptarea			***Incompatibil***	Prevedere ce vizează comitet al

prezentei directive la progresul științific și tehnic. (2) Atunci când se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE (3). Perioada prevăzută la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la trei luni.(3) Comitetul își adoptă regulamentul de procedură.				Comisiei Uniunii Europene.
Articolul 13 (2) Dacă este necesar, în temeiul evoluției cunoștințelor în domeniul medical și în cel al progresului tehnologic, Comisia prezintă propuneri suplimentare, în scopul prevenirii și al reducerii poluării cu azbest, în interesul protecției sănătății umane și a mediului.			***Incompatibil***	Prevedere privind competența Comisiei Europene
Articolul 14 (1) Sub rezerva alineatului (2), statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive până la 31 decembrie 1988. Ele informează de îndată Comisia cu privire la aceasta. (2) Statele membre adoptă și publică dispozițiile necesare aducerii la îndeplinire a articolelor 4 și 5 cât mai curând posibil și, în orice caz, până la 30 iunie 1991, pentru instalațiile construite sau autorizate			***Incompatibil***	Prevedere ce stabilește termene istorice de transpunere și obligații de notificare către Comisia Europeană. Termenele expirate nu se reproduc în

înainte de data prevăzută la alineatul (1). (3) Comisiei îi sunt comunicate de statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.				proiect; obligațiile de comunicare se analizează separat în contextul armonizării legislative.
Articolul 15 Prezenta directivă se adresează statelor membre.			***Incompatibil***	Articol referitor la destinatarii directivei.
ANEXĂ **METODE DE PRELEVARE DE PROBE ȘI ANALIZĂA. EVACUAREA EFLUENTULUI APOS** Metoda de referință de analiză pentru determinarea cantității totale de substanțe în suspensie (substanțe filtrabile din proba neprecipitată), exprimate în mg/l trebuie să fie filtrarea printr-un filtru membrană de 0,45 μm, uscarea la 105 °C și cântărirea (4). Probele trebuie să fie astfel prelevate încât să fie reprezentative pentru evacuarea pe o perioadă de 24 de ore. Această determinare trebuie să fie efectuată cu o precizie (5) de ± 5 % și o acuratețe de ± 10 % (5). **B. SPECIFICAȚII CARE TREBUIE RESPECTATE ATUNCI CÂND SE SELECTEAZĂ METODA DE MĂSURARE A EMISIILOR ÎN AER**			***Netranspus***	Urmează a fi inclus în proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale

I. Metoda gravimetrică 1. Metoda selectată trebuie să fie o metodă gravimetrică, capabilă să măsoare cantitățile totale de praf emis prin conductele de evacuare. Trebuie să se țină cont de concentrația azbestului din praf. Dacă sunt solicitate măsurări de concentrații, trebuie măsurată sau evaluată concentrația azbestului în praf. Autoritățile de control decid cu privire la periodicitatea acestor măsurări, în funcție de caracteristicile instalației și de producția acesteia, dar acestea ar trebui inițial efectuate la un interval de cel puțin șase luni. Dacă un stat membru a constatat că aceste concentrații nu prezintă nici o variație semnificativă, frecvența acestor măsurări poate fi redusă. Dacă nu se efectuează măsurări periodice, valoarea limită specificată la articolul 4 din directivă se aplică emisiilor de praf totale. Prelevarea de probe se efectuează înainte de orice diluare a debitului care trebuie măsurat. 2. Prelevarea de probe se efectuează cu o precizie de ± 40 % și o acuratețe de ± 20 % la valoarea limită. Limita de detecție trebuie să fie de 20 %. Pentru a controla respectarea valorii limită, trebuie să se efectueze cel puțin două măsurări, în aceleași condiții. 3. Funcționarea instalației Măsurările sunt valabile numai dacă				

prelevarea se efectuează în condiții de funcționare normală a instalației. 4. Selectarea punctului de prelevare Prelevarea trebuie să se facă într-un punct în care există un debit laminar de aer. Pe cât posibil, trebuie să se aibă grijă să se evite turbulența și obstacolele care pot afecta debitul de aer. 5. Modificări necesare prelevării Trebuie să se facă deschizători adecvate în conductele unde trebuie să aibă loc prelevările și trebuie să se asigure platforme corespunzătoare. 6. Măsurări ce se efectuează înainte de prelevare Înainte de a începe prelevarea, este mai întâi necesar să se măsoare temperatura și presiunea aerului și viteza debitului din conductă. Temperatura și presiunea aerului se măsoară de-a lungul liniei de prelevare la viteze normale de debit. În condiții excepționale, este de asemenea necesar să se măsoare concentrația vaporilor de apă, astfel încât rezultatele să poată fi modificate corespunzător. 7. Cerințe generale ale procedurii de prelevare Procedura prevede prelevarea unei probe de aer de la o conductă care transportă emisiile de praf de azbest aspirate printr-un filtru și măsurarea conținutului de azbest al prafului reținut în filtru. 7.1. Traseul de prelevare este mai întâi verificat pentru ca acesta să fie				

etanș și să nu existe scurgeri care ar putea duce la erori de măsurare. Capul de prelevare trebuie să fie etanșat cu atenție și pompa de prelevare trebuie să fi pornită. Ritmul scurgerilor nu trebuie să depășească 1 % din debitul normal de prelevare. 7.2. În mod normal, prelevarea se efectuează în condiții izocinetice. 7.3. Durata prelevării depinde de tipul procesului care este monitorizat și de traseul utilizat pentru prelevare și perioada de prelevare trebuie să fie suficientă pentru a asigura ca o cantitate adecvată de material să fie colectată pentru cântărire. Trebuie să fie reprezentativă pentru întregul proces monitorizat. 7.4. Dacă filtrul de prelevare nu se află în imediata apropiere a capului de prelevare, este esențial să fie recuperate materialele depozitate în sonda de prelevare. 7.5. Capul de prelevare și numărul punctelor de unde trebuie luate probe trebuie să fie stabilite în conformitate cu standardul național adoptat. 8. Natura filtrului de prelevare 8.1. Filtrul trebuie să fie ales corespunzător tehnicii de analiză folosite. Pentru metoda gravimetrică sunt preferabile filtrele din fibră de sticlă. 8.2. Este necesară o eficiență minimă de filtrare de 99 %, definită în funcție de testul DOP, care				

folosește un aerosol cu particule de 0,3 μm în diametru. 9. Cântărirea 9.1. Se utilizează o balanță adecvată de înaltă precizie. 9.2. Pentru a obține acuratețea necesară pentru cântărire, este esențial ca filtrele să fie bine condiționate, înainte și după prelevare. 10. Exprimarea rezultatelor Pe lângă datele de măsurare, rezultatele trebuie să înregistreze date de temperatură, presiune și debit și trebuie să includă toate informațiile relevante, cum ar fi o diagramă simplă ce indică amplasarea punctelor de prelevare, dimensiunile conductelor, volumele prelevate și metoda de calcul folosită pentru obținerea rezultatelor. Aceste rezultate trebuie exprimate în condiții normale de temperatură (273 K) și presiune (101,3 kPa). II. Metoda numărării fibrelor Când sunt utilizate procedurile numărării fibrelor, în scopul verificării conformității cu valoarea limită prevăzută în articolul 4 din directivă, sub rezerva dispozițiilor articolului 6 alineatul (3) din directivă, poate fi folosit un factor de conversie de două fibre/ml la 0,1 mg/m3 de praf de azbest. În sensul prezentei directive, fibră reprezintă orice obiect mai lung de 5 μm, cu o lățime mai mică de 3 μm și având un raport lungime/lățime mai				

mare de 3/1, care poate fi numărat prin microscopul optic cu contrast de fază, utilizând metoda de referință europeană definită în anexa I la Directiva 83/477/CEE. Această metodă de numărare a fibrelor trebuie să respecte următoarele specificații: 1. Metoda permite măsurarea concentrației fibrelor numărabile din gazele emise. Autoritățile de control decid cu privire la periodicitatea acestor măsurări, în funcție de caracteristicile și producția instalației, dar acestea ar trebui să fie efectuate la un interval de cel puțin șase luni. Dacă nu sunt efectuate măsurări periodice, valoarea limită specificată în articolul 4 se aplică emisiei totale de praf. 2. Funcționarea instalației Măsurarea este valabilă numai dacă prelevarea se face în condiții normale de funcționare a instalației. 3. Selectarea punctului de prelevare Prelevarea trebuie să se facă într-un punct în care există un debit laminar de aer. Pe cât posibil, trebuie să se aibă grijă să se evite turbulența și obstacolele care pot afecta debitul de aer. 4. Modificări necesare prelevării Trebuie să se facă deschizători adecvate în conductele unde trebuie să aibă loc prelevările și trebuie să se asigure platforme corespunzătoare.				

5. Măsurări ce se efectuează înainte de prelevareÎnainte de a începe prelevarea, este mai întâi necesar să se măsoare temperatura și presiunea aerului și viteza debitului din conductă. Temperatura și presiunea aerului se măsoară de-a lungul liniei de prelevare la viteze normale de debit. În condiții excepționale, este de asemenea necesar să se măsoare concentrația vaporilor de apă, astfel încât rezultatele să poată fi modificate corespunzător. 6. Cerințe generale ale procedurilor de prelevareProcedura prevede prelevarea unei probe de aer de la o conductă care transportă emisiile de praf de azbest aspirate printr-un filtru și măsurarea conținutului de azbest al prafului reținut în filt 6.1. Traseul de prelevare este mai întâi verificat pentru ca acesta să fie etanș și să nu existe scurgeri care ar putea duce la erori de măsurare. Capul de prelevare trebuie să fie etanșat cu atenție și pompa de prelevare trebuie să fi pornită. Ritmul scurgerilor nu trebuie să depășească 1 % din debitul normal de prelevare. 6.2. Prelevarea gazelor emise se efectuează în interiorul conductei de emisie în condiții izocinetice. 6.3. Durata prelevării depinde de tipul procesului monitorizat și de dimensiunea duzei de prelevare utilizate. Perioada de prelevare trebuie să fie suficientă pentru a asigura ca filtrul de colectare a				

probei să transporte între 100-600 fibre de azbest numărabile pe mm2. Trebuie să fie reprezentativă pentru întregul proces monitorizat. 6.4. Capul de prelevare și numărul punctelor de unde trebuie prelevate probe se stabilesc în conformitate cu standardul național adoptat. 7. Natura filtrului de colectare a probei 7.1. Filtrul trebuie să fie ales corespunzător metodei de măsurare. Pentru metoda fibrei numărabile, trebuie să fie folosite filtre cu membrană (esteri combinați de celuloză sau nitrat de celuloză) cu pori având dimensiunea nominală de 5 μm, cu pătrate imprimate și un diametru de 25 mm. 7.2. Filtrul de colectare a probei trebuie să aibă o eficiență minimă de filtrare de 99 % în ceea ce privește fibrele de azbest numărabile. 8. Numărarea fibrelor Metoda de numărare a fibrei trebuie să fie în conformitate cu metoda de referință europeană, după cum se prevede în anexa I la Directiva 83/477/CEE. 9. Exprimarea rezultatelor Pe lângă datele de măsurare, rezultatele trebuie să înregistreze date de temperatură, presiune și debit și trebuie să includă toate informațiile relevante, cum ar fi o diagramă simplă care indică amplasarea punctelor de prelevare, dimensiunile conductelor, volumele				

prelevate și metoda de calcul folosită pentru obținerea rezultatelor. Aceste rezultate trebuie exprimate în condiții normale de temperatură (273 K) și presiune (101,3 kPa).				

M I N I S T E R U L
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

M I N I S T R Y
OF ENVIRONMENT
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel.022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 07-05/3459 din 16.10.2026

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări.
2	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Mediului
3	Justificarea depunerii cererii	Necesitatea elaborării proiectul regulamentului este specificată în prevederile art.59[1] alin.(3) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.
4	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului *(PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)*	Elaborării proiectului de hotărâre a Guvernului este prevăzută în: • Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Clusterul 4, Capitolul 27 „ Agenda verde și conectivitatea sustenabilă”, acțiunea nr. 56.
5	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Sănătății; Ministerul Energiei; Ministerul Finanțelor; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Congresul Autorităților Locale din Moldova; Centrul de Armonizare a Legislației.
6	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile - avizare

7	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Rodica Popriţac, şefă interimar, Direcţia politici de gestionare a deşeurilor şi a siturilor contaminate, Ministerul Mediului, Tel: (022)204 582, Email: rodica.popritac@mediu.gov.md
8	Anexe	• Proiectul hotărârii de Guvern -1 filă; • Regulamentului privind gestionarea deşeurilor provenite din construcţii şi demolări - 20file; • Nota de fundamentare - 21file; • Tabelul de concordanţă - 30file.
9	Data şi ora depunerii cererii	Data semnării
10	Coordonat	

Secretar de Stat **Grigore STRATULAT**

Ex.: Rodica POPRIŢAC
Tel.: +373 (22) 204 582
E-mail: rodica.popritac@mediu.gov.md